БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 152 (6587)
АВГУСТЫН 2
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1953 он

Сэв 20 мунгэв.

Мүнөөдэр бүхы советскэ арад түмэрзамшадай Бүхэсоюзна үдэрые һайндэрлэжэ байна.

Советскэ түмэрзамшадта алдар соло!

Манай бүхы илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ Советскэ Союзай агуухэ Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

Түмэрзамшадай һайндэр

Мүнөөдэр Советскэ оронoймнай түмэрзамшад өөһэдынгөө заншалта һайндэрые тэмдэглэжэ байна.

Түмэрзамшадай энэ жэлэй һайндэр хадаа манай оронoй түүхэ соохи, мүн ородой болон уласхоорондын революционно хүдэлөөнэй түүхэ соохи гайхамшагта һайндэртэй— Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин табин жэлэй сйтой тудалдаһан байна. СССР-эй ажалшад 50 жэлэй туршада Коммунистическэ партиингаа героическа тэмсэлэй гайхамшагта дүнгүүдые баяр баясхалантайгаар тэмдэглэнэ. РСДРП-гэй II съездын нээгдэһэнһээ хойшо 50 жэлэй ойе тэдэнэр коммунизм байгуулгадаа ажалай толотомо илалтануудаар угтаба.

1953 оной түрүүшын хахадта советскэ түмэрзамшад ашаа тээлгээр гүрэнэй түсэбые 100,8 процент дүүргээ. Илангаяа нүүрһэ, нефть ба нефтепродуктнуудые, барилгын материалнуудые, гурил, сахар гэхэ мэтын арадай ажахыда, хүн зондо тон шухала хэрэглэгдэхэ зүйлнүүдэй тээлгые урда жэлнүүдэйхидэ орходоо һураггүй ехэ болгожо шадаа гэжэ һаяхан толилогдоһон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи статистическэ Управлениин мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Манай Бурят-Монголой республикын түмэрзамшад шэн зоригто ажалаараа түмэрзамшадай алдарта һайндэрые угтажа байна.

Зүүн-Сибириин түмэр замай дүрбэдэхи отделениин коллектив социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар энэ жэлэй 7 һарын туршада түсэбһөө гадуур 9 мянган вагон ашаануудые тээжэ ябуулба. Улан-Удэ, Галуута-Нуур, Зэдэ, Мысовая станцинуудай коллективүүд вагонуудай эрьесые түргэдхэжэ нилээд ехэ гүрэнэй мүнгэн зөөри, нүүрһэ арьбалба.

Паровозуудые шадамар бэрхээр жолоододог машинистнууд жэл ерэхэ бүри олошоржо байна. Түмэр замай дүрбэдэхи отделенидэ дүй дүршэл ехэтэй түрүү машинистнууд Ягодин, Асеев, Соседенко, Лавушкин, Щербаков болон бусадтай хамта залуу машинистнууд Осташков, Надмитов, Завьялов, Поначевский болон бусад хүндэ ашаатай поезднуудые нэгэ паровозоор шэрэхэ гэһэн методые тон һайнаар шудалжа, паровозуудай хүсэ шадалыень дүүрэн ашаглажа шадаа.

Поездно бригадануудтай хамта олон тоото диспетчернүүд, паровозно болон вагонно депонуудай слесарьнүүд, токарьнууд, түмэр харгын заһабарилагшад өөһэдынгөө ажалые шадамар бэрхээр эмхидхэжэ, һайн показательнуудые туйлаа.

Мүн Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой коллектив түмэрзамшадай Бүхэсоюзна үдэрые хүндэтэйгөөр угтаба. Орденто заводой коллектив хахад жэлэйнгээ түсэбые 105 процент дүүргээд, июль һарада түсэбһөө гадуур хоёр паровоз, хоёр вагон заһабарилан гаргаба. Тус заводто шэрэм, зэд шудхалгын, паровоз хабсаралгын цехүүдэй, вагонно комбинадай коллективүүд социалистическэ мүрысөөндэ түрүү зэргэдэ ябана.

Эдэ бүгэдэ амжалтанууд хадаа түмэрзамайхидай болон паровозо-вагонно заводой хүдэлмэрилэгшэдэй һанаае амаруулха ёһогүй. Манай оронoй улам бүри хүгжэжэ байгаа арадай ажахы болбол түмэр замай хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэ тон харюусалгатай зорилгонуудые табина.

Советскэ түмэрзамшад болбол ашаа шэрэлгые улам хурдадхаха, түмэр замай транспортын тон нарин нигтаар, нэгэшье минутын таһалдалгүйгөөр хүдэлмэрилхэ ябадалые хангаха ёһотой.

Гэхэ зуура, түмэр замай Зүүн-Сибириин дүрбэдэхи отделениин коллективэй хүдэлмэридэ дутагдалнууд үшөөл олон бии. Жэшээнь, энэ коллективэй паровозуудайнгаа хүсые хүсэдөөр ашаглажа шадаагүй дээрэһээнь зарим түрэлэй ашаа шэрэлгын түсэб, тэрэ тоодо модо шэрэлгын түсэб дүүргэгдэнэгүй. Паровоз болон вагонуудые заһабарилгада дутагдалнуудай бии байһан ушарһаа паровоз, вагонуудай эрьесэ удаарна. Мүн түмэр замай үйлэдбэриин болон хүнүүдэй байрын гэрнүүдэй барилга ба заһабарилга саг болзор соогоо дүүргэгдэнэгүй.

Улан-Удын паровозо-вагонно заводтошье дутагдалнууд мүн олон. Түбхын түрүүндэ, тус заводой коллектив хүдэлмэрээ жэгдээр эмхидхэжэ шададаггүй дээрэһээ һарынгаа түсэбые дүүргэхын түлөө һарын эсэс багаар штурм хэжэ эхилдэг. Энээнһээ боложо заводой технологическа гурим эбдэрнэ, продукциин шанар муудана.

Иимэнүүд дутагдалнуудые саашадаа тэсэжэ болохогүй. Түмэр замай бүхы механизмнуудые, поезднуудые, паровозо-вагонно заводой бүхы баян техникые зүбөөр, һайнаар ашаглажа, хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ гээшэ транспортна предприятинуудай партийна, профсоюзна, комсомольско организацинуудай болон ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй шухала зорилго мүн.

Түмэр замай транспорт дээрэ ашаа шэрэлгын график таһалгарягүйгөөр дүүргэлгэ хадаа түмэрзамшадай гол хуули ёһон болоно. Тиимэһээ эндэ ажалай заршамые улам бүри һайжаруулха, хүдэлмэрилэгшэдэй харюусалгые дээшэлүүлхэ, тэдэнэрэй дунда партийно-политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха гээшэ тон шухала хэрэг мүн.

Түмэр замай дүрбэдэхи отделениин, паровозо-вагонно заводой партийна, профсоюзна организацинууд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ мүрысөөе улам үргэдхэхэ, түрүү дүй дүршэлые ниитэ олоной дунда нэбтэрүүлхэ, бүхы хүдэлмэришэдэй мэргэжэлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө анхаралые хандуулха уялгатай.

1955 ондо түмэр замай транспортын ашаа зөөлгые 1950 онойхитой жэшэбэл 35—40 процент тухай ургахаар хараалагдана. Энээнтэй дашарамдуулан хүсэтэ шэнэ шэнэ паровозууд, вагонууд, электровозууд үйлэдбэрилэгдэхэ, капитальнаар заһабарилагдаха, подвижной составай ашаглалга һайжаржа, вагонуудай эрьесын сагые 18 процентһээ бага бэшээр хорооходо ба паровозуудай сүүдхэ соо дунда жэшээгээр ябалгые 12 процентһээ доошо бэшээр нэмээхэ гэжэ КПСС-эй XIX съездын директивэнүүд соо хараалагдана.

Партиин түүхэтэ XIX съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэхын түлөө мүнөө Советскэ Союзай түмэрзамшад өөрынгөө бүхы хүсэ шадалаа, творческо эдэбхиеэ зорюулха байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удэ станциин паровозно депогой түрүү хүнүүд. (Зүүн гарһаа) ахалагша машинист А. М. Баранов, ахалагша машинист Н. П. Соседенко, ахалагша машинист Н. П. Лавринович, ахалагша машинист С. Н. Петров, паровозно бригадануудай инструктор, Сталинска шангай лауреат С. Д. Асеев, ахалагша машинист В. Г. Ловушкин, ахалагша машинист П. П. Дрыгин, машинистын туһалагша А. А. Рыжов ба ахалагша машинист Н. К. Врублевский.

З. Веснинагай фото.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин табин жэлэй ойдо зорюулагдаһан Московско городской партийна организациин эдэбхитэдэй суглаан

Российска социал-демократическа хүдэлмэришэнэй партиин түүхэтэ Хоёрдохи съездын нээгдэһээр табин жэл гүйсэбэ. Хүдэлмэришэн ангиин революционно марксистска дайшалхы партиин, шэнэ түхэлэй партиин эхин тус съезд дээрэ табигдаһан байна.

Үсэгэлдэр июлиин 30-да Союзуудай Байшангай Колонно зал соо болоһон Московско городской партийна организациин эдэбхитэдэй суглаан энэ гайхамшагта ойдо зорюулагдаба.

КПСС-эй МК-гэй секретарь нүхэр Михайлов суглаа нээбэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй секретарь нүхэр П. Н. Поспеловтэ элидхэлэй үгэ үгтэбэ.

Советскэ арад өөрынгөө түрэл Коммунистическэ партиин табин жэлэй ойе — манай партиин ажабайдалда, манай оронoй арадуудай ажабайдалда, бүхы уласхоорондын революционно хүдэлөөнэй түүхэдэ болоһон гайхамшагта ба алдарта үдэрые агуухэ инаглалаар бэ омогорхолтойгоор тэмдэглэжэ байна гэжэ нүхэр Поспелов хэлэнэ. Коммунистическэ партиин сэсэн мэргэн, эрэлхэг зоригто хүтэлбэри доро, манай орон дотор 1917 оной октябрь һарада түүхэ соо революционно асари ехэ эрьелтэ бэелүүлэгдэһэн байна. Агуухэ Октябрьска социалистическэ революци хүн түрэлтэнэй бүхэдэлхэйн түүхэ соо шэнэ сагые, капитализмын бутаран унаалгын, социализмын ба коммунизмын илалтын саг үеые нээбэ. Парти мүнөө өөрынгөө зэргэнүүдтэ 7 миллион шахуу гэшүүдтэй ба кандидадуудтай юм. Гениальна Ленинэй, Ленинэй хэрэгые үргэлжэлүүлэгшэ ба тэрэнэй шаби агуухэ Сталинай, тэрэнэй соратнигуудай хүтэлбэри доро байлдаанууд соо хатуужаһан Коммунистическэ парти хадаа коммунизм байгуулагша советскэ обществын гол шухала, хүтэлбэрилэгшэ ба залан ударидагша хүсэн мүн.

Нүхэр Поспелов хадаа РСДРП-гэй Хоёрдохи съездын түүхэтэ удхашанарые, шэнэ түхэлэй марксистска парти байгуулгада агуухэ Ленинэй үүргые, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин гараһан 50 жэлэй алдарта замые шэнжэлэн харуулаа.

Партиин Советскэ райкомой секретарь нүхэр Марченко түрүүшээр үгэ хэлэбэ.

— Коммунист бүхэн өөрынгөө партиин түлөө ехээр омогорхоно,— гэжэ тэрэ хэлэбэ,—агуухэ Ленинэй байгуулһан партиин гэшүүнэй нэрэ зэргэһээ дээдэ тээ юушье байхагүй. Манай партиин хатуу байлгые, тэсэмгэй байлгые, сэбэр байлгые хамгаалха, партиин гэшүүнэй нэрэ зэргые ба удхашанарые улам дээшэнь үргэхэеэ оролдохо гэжэ РСДРП-гэй Хоёрдохи съезд дээрэ Владимир Ильичын үгэһэн заабаринуудые дүүргэлгэ хадаа коммунистын нангин уялга болоно.

КПСС-эй XIX съездын шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгон, Советскэ районой партийна организаци хадаа марксистско-ленинскэ теориие пропагандалгада улам ехэ анхарал табина.

Үгэ хэлэһэн бусад хүнүүд партийна организацинуудай идеологическа хүдэлмэритэй холбоотой асуудалнуудта ехэ анхарал хандуулаа. КПСС-эй XIX съездын һүүлээр Московско партийна организаци идеологическа хүдэлмэриие зарим тэдыгээр һайжаруулаа, гэбэшье районно ба партийна эхин хэдэн олон организацинуудта тэрэнэй хэмжээн ургажа байгаа эрилтэнүүдһээ үшөөл гээгдэнэ гэжэ партиин Московско городской комитедэй секретарь нүхэр Фурцева тэмдэглэбэ. Московско городской партийна организаци идеологическа хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые зайсуулха ёһотой.

КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэхи Партийна дээдэ һургуулиин ректор нүхэр Митрофанов ба КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэхи Общественнэ Наукануудай академиин партийна организациин секретарь нүхэр Николаев гэгшэд өөрынгөө кадрнуудые бэлэдхэхэ хэрэгые угаа ехэ удхашанартай гэжэ партиин тоолодог байһаниие эдэ һургуулинуудай хүдэлмэриин жэшээгээр харуулба. Партийна дээдэ һургуулиин гол ба заочно отделенинүүдтэ, КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэхи жэлэй ба ленинскэ курсануудта мүнөө партийна, советскэ олон мянган хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд һуралсажа байна.

Партиин Краснопресненскэ райкомой секретарь нүхэр Безруков, хатуугаар шэрээгдэхэ металлнуудай комбинадай директор нүхэр Соловьев ба бусад хүнүүд РСДРП-гэй II съездын зарлагдаһаар 50 жэлэй ойдо бэлэдхэжэ байгаа үдэрнүүдтэ заводууд, фабриканууд ба эмхи зургаануудта туйлагдаһан ажалай дэбжэлтэ тухай хэлэбэ.

Суглаан дээрэ 10 хүн үгэ хэлэбэ.

Московско партийна организаци ба столицын бүхы ажалшад Эхэ орондоо алба хэхэ агуухэ хэрэгтэ хүсэеэ үгэхэ юм гэжэ партийна эдэбхитэдэй суглаан нэгэн һанаалаар абаһан резолюци соогоо КПСС-эй Центральна Комитедые найдуулба.

Эдэбхитэдэй суглаан партийна гимн «Интернационалые» дуулалгаар дүүрэбэ.

(ТАСС).

Галуута-Нуурай түмэрзамайхидай ажалай амжалтанууд

Түмэрзамшадай заншалта һайндэрые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, Галуута-Нуурай түмэр замай узелай предприятинуудай коллективүүд ажалдаа шэнэ амжалтануудые туйлаба.

Үйлэдбэриингөө түсэбые саг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэжэ байһан паровозно депогой коллектив социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ, КПСС-эй Сэлэнгын айкомой болон аймсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй шиидхэбэреэр аймагай Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэбэ.

Сэлэнгын аймсоведэй депутат, паровозой машинист нүхэр А. И. Кыштымов бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа, үдэр бүриингөө даабариие 188 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Мүн паровозой машинист нүхэр Д. Е. Каземиров, кочегарнууд К. Рангин, Шишмарев гэгшэд һайн показательнуудые туйлажа, социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һууринуудые эзэлбэ. Деподо хүдэлмэрилдэг залуушуул социалистическэ мүрысөөндэ мүн һайн показательнуудые туйлаа. Залуу токарь-комсомолец Владимир Машанов үдэртөө хоёр нормо дүүргэдэг.

Аймагай Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэһэн Галуута-Нуурай станциин коллектив июнь һара соо ашаа тээлгын түсэбые 123 процент, ашаа буулгаха түсэбөө нилээд ехээр үлүүлэн дүүргээ. Ахалагша кондукторнууд нүхэд М. Н. Серых, Г. И. Балаганский, оператор В. С. Пилягина ба бусад эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ, һайн показательнуудые туйлаһан байна.

Галуута-Нуурай түмэрзамшад иимэ амжалтануудтайгаар өөһэдынгөө заншалта һайндэрые угтаба.

С. Шарапов.

КПСС-эй ОБКОМДО

Аймагай колхозуудта тэжээл бэлэдхэлгые КПСС-эй Яруунын айкомой хүтэлбэрилгэ тухай

Яруунын аймагай колхозуудта ниитын малажалда тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй гэжэ КПСС-эй обкомой бюро тэмдэглэнэ.

Байгша оной июлиин 25 болотор аймагай колхозуудта үбһэ сабшаха түсэб оройдоо 25,8 процент, үбһэ һурилхэ түсэб 5,8 процент дүүргэгдээ. Набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ түсэб таһалдуулагдаа, силос дараха хүдэлмэри мүнөө хүрэтэр ёһотоор эмхидхэгдээдүй. Аймагай колхозуудта үбһэ хуряалгын хүдэлмэриие шанар муутайгаар хэхэ ябадал үзэгдэнэ, үбһэ сабшалга ба хуряалгын хоорондо ехэ забһар гарана, тэрэнь 5,5 мянган гектар газар болоно.

Тэжээл бэлэдхэлгэдэ иимэ ехэ гээгдэлэй тохёолдоһон шалтагаан гэхэдэ, түбхын түрүүндэ КПСС-эй айком тэжээл бэлэдхэлгые һулаар хүтэлбэрилнэ, аймгүйсэдкомдо, хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй управленидэ шанга эрилтэ хэнэгүй, бүдүүн ба шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэб хаһа саг соонь дүүргэлгые таһалдуулжа байһан колхозууд болон МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэ тэсэмгэйгээр хандана.

Аймагай колхозуудта үбһэ хуряалгын хүдэлмэринүүдтэ ябаһан колхознигуудай ажал хүдэлмэри эмхидхэлгэдэ ехэнүүд дутагдалнууд бии, үбһэ хуряалгын машинанууд хангалтагүйгөөр ашаглагдана, олонхи колхознигууд ба машинистнууд ажалайнгаа нормо дүүргэнэгүй. Колхозуудта тэжээл бэлэдхэлгые эмхидхэхэ хэрэгтэ илангаяа Эгэтын ба Сосновско МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд (нүхэд Бимбаев ба Жалсанов) харюусалгагүйгөөр хандаа. Эдэ МТС-үүд үбһэ хуряалгын бүхы машинануудые һайнаар бэлэдхэжэ, тэдэниие саг соонь хүдэлмэридэ гаргаха ябадал хангаагүй. Энээнэй гэмээр нилээд олон сенокосилканууд ба силосорезкэнүүд мүнөө хүрэтэр тэжээл бэлэдхэлгэдэ огто хэрэглэгдэнэгүй, хүдэлмэрилжэ ябаһан машинануудай бүтээсэнь тон багахан, сенокосилканууд олооро эбдэржэ зогсоогдоно.

КПСС-эй айком ба колхозуудай, МТС-үүдэй партийна эхин организацинууд ниитэ-политическэ хүдэлмэри муугаар ябуулна, колхоз бүхэнэй тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргэхын түлөө, ажалай нормо дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө колхознигууд ба механизаторнуудай дунда социалистическэ мүрысөө мэнэ һаяхан болотор эмхидхээгүй байгаа.

КПСС-эй обкомой бюро нигэжэ **тогтообо:**

Тэжээл бэлэдхэлые тон хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилжэ байһыень, ниитын малажалда тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө таһалдуулжа байһан МТС-үүд болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ тэсэмгэйгээр хандажа байһыень КПСС-эй Яруунын айкомой бюродо ба тэрэнэй нэгэдэхи секретарь нүхэр Семёновто зааха.

Тэжээл бэлэдхэлгые эмхидхэлгэдэхи ехэнүүд дутагдалнуудые зайсуулхын тулада эрид хэмжээнүүдые абахыень, тэжээл бэлэдхэхэ түсэбые дүүргэлгэ хангахыень КПСС-эй айкомһоо эрхэ.

Тэжээл бэлэдхэлгые эмхидхэлгын түлөө ба ерэхэ үбэл малнуудаа хүсэд хүрэхэ тэжээлээр хангахын түлөө аймгүйсэдкомһоо, хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй управлениһээ шанга эрилтэ хэдэг болохо.

Тэжээл бэлэдхэлгэдэ МТС-үүдэй техникые ашаглалгада харюусалгагүйгөөр хандаһанайнь түлөө, табигдаһан графигаа таһалдуулһанайнь түлөө Эгэтын МТС-эй директор нүхэр Бимбаевта, Сосновско МТС-эй директорэй уялга дүүргэгшэ нүхэр Жалсановта выговор соносхоод, МТС-үүдтэ даалгагдаһан бүдүүн тэжээл бэлэдхэхэ ба силос дараха түсэбөө дүүргэхын тулада энэ тохёолдоһон байдалдаа ойрын сагта заһаагүй һаань, тэдэнэр үшөө хатуу харюусалгада хабаадуулагдаха байна гэжэ урид һануулха хэрэгтэй.

Аймаг дотор табан хоног бүхэндэ дунда зэргээр 5 мянган га газарай үбһэ сабшахаар, 25 мянган центнер үбһэ һурилхээр ба 400 тонно силос дарахаар хараалагдаһан үбһэ сабшалгын, һурилэлгын ба силос даралгын табан хоногой даалгабари колхозууд болон МТС-үүдтэ хүргэхыень КПСС-эй айкомые уялгалха. Энэ зорилгоор захиргаанай-управленческэ болон бусад хүдэлмэринүүдтэ ябаһан колхознигуудые, колхоз бүхэнэй ажалай ресурснуудые тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдтэ хүсэдөөр хабаадуулха. Тэжээл бэлэдхэлгэдэ ябаһан колхознигуудай ба бусад хүнүүдэй хүдэлмэриин эмхидхэлгэ ба тоо бүридхэлгые һайжаруулха, үбһэ хуряалгын бүхы машинануудые ба силосорезкэнүүдые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха, агрегат, колхозник бүхэнэй ажалайнгаа нормо дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ ябадал хангаха.

Үбһэ хуряалгын ба силос даралгын шанарай хойноһоо шанга хиналта табиха, үбһэ сабшалга ба һурилэлгын хоорондо забһар гаргахагүй, жэлэгдээгүй нүхэнүүдтэ хэршэгдээгүй ногоогоор силос дараха ябадал хорихо.

Тэжээл бэлэдхэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхын түлөө колхозууд болон МТС-үүдэй партийна эхин организацинуудай үүргэ ба харюусалгые дээшэлүүлхыень, коммунист болон комсомолец бүхэнэй түрүү үүргэеэ дүүргэхэ ябадал хангахыень КПСС-эй айкомые уялгалха.

Ниитын малые бүдүүн ба шэмэтэ тэжээлээр хүсэд хангахын түлөө, ажалай нормо дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө колхознигууд болон механизаторнуудай дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр эмхидхэхэ, ниитэ-политическэ хүдэлмэри улам һайжаруулха.

Абтаһан хэмжээнүүд тухайгаа, тус тогтоолые дүүргэлгын ябаса тухай байгша оной августын 20-до КПСС-эй обкомдо мэдээсэхыень КПСС-эй Яруунын айкомые уялгалха.

Манай үеын оюун бодол, нэрэ түрэ ба үнэн сэдьхэл

☆☆

Партиин политикые үргэнөөр тайлбарилха

(Зэдын аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаанһаа)

Российска социал-демократическа хүдэлмэришэнэй партиин 2-дохи съездын табин жэлэй ой гүйсэһэндэ зорюулагдан, Зэдын аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан июлиин 30-да болобо. КПСС-эй табин жэлэй ой тухай партиин айкомой секретарь нүхэр Будаевай элидхэлые суглаанда хабаадагшад ехэ анхаралтайгаар шагнаһан байна.

Россида революционно пролетарска парти байгуулхын түлөө агууехэ Ленинэй тэмсэл тухай, революционно марксистска партиин эхи табиһан РСДРП-гэй хоёрдохи съездын түүхэтэ удхашанар тухай, үнгэрһэн табин жэлэй туршада Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ябажа гараһан түүхэтэ зам тухай элидхэлшэ дэлгэрэнгыгээр хэлээ. Аймагай партийна организациин хүдэлмэридэхи горьтой дутуунуудые нүхэр Будаев саашань элирүүлһэн байна.

Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ партийна гэгээрэлэй системэдэхи зарим кружогууд ба политһургуулинуудта партиин айкомой, тэрэнэй пропаганда ба агитациин таһагай хүсэд туһаламжа үзүүлдэггүй, хүдэлмэриинь саг үргэлжэ хинан шалгадаггүй дээрэһээнь занятинуудынь таһалдадаг, һурагшадынь занятинуудтаа ерэдэггүй ба үзэһэн материалаа гүнзэгыгөөр ойлгожо шадаагүй байгаа гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ.

Мүн партиин айком, партийна эхин организацинууд кружогууд ба политһургуулинуудай пропагандистнуудта саг үргэлжын туһаламжа үзүүлээгүй, тэдэнэй хүдэлмэрие хинадаггүй, тэдэндэ шанга эрилтэ хэдэггүй байһан дээрэһээнь зарим пропагандистнууд өөһэдынгөө харюусалгатай даалгабарида ёһо тэдыгээр хандаһан байгаа. Жэшээнь, Сталинай, Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудай, аймпотребсоюзай партийна эхин организацинуудай дэргэдэхи кружогууд болон политһургуулинуудай пропагандистнууд нүхэд Елисеев, Сукнев, Фролов ба бусад занятидаа муугаар бэлэдхэдэг, харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые ба нэмэлтэ материалнуудые хэрэглэдэггүй байгаа.

— Аймаг дотор лекционно пропаганда хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй, — гэжэ нүхэр Будаев хэлэбэ. — Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ бүхэсоюзна общеcтвын аймагай отделени арад зоной дунда политическэ ба естественно-научна темэнүүдээр лекци болон элидхэлнүүдые үсөөнөөр үнгэргэнэ. Тус отделениин түрүүлэгшэ нүхэр Нимаев гэшүүдэйнгээ хүдэлмэрие залан хүтэлбэрилнэгүй, тэдээндэ ямаршье эрилтэ хэнэгүй. Гадна, партиин айкомой элидхэлшэдэй группа муугаар хүдэлмэрилнэ. Тус группын элидхэлшэд аймагай хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй управлениин главна ветврач нүхэр Титов, Үшөөтэйн МТС-эй директор нүхэр Петинов байгша оной 7 һарын туршада арад зоной дунда оройдоо 1—2 дахин лекци уншаһан байна. Тиихэдэ аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр Фролов арад зоной дунда лекци, элидхэл энэ жэлдэ оройдоо уншаагүй.

Элидхэлэйнгээ түгэсхэлдэ нүхэр Будаев хүдэлмэриингөө бүхы дутуу дундануудые усадхажа, партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри эрид һайжаруулха, партиин политикые үргэнөөр тайлбарилха зорилго табиба.

Аймсоведэй гүйсэдкомой партийна эхин организацчин секретарь нүхэр Зайцев түрүүлжэ үгэ хэлэбэ. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин 50 жэл соо героическаар тэмсэн, хүндэ хүшэр бэрхэшээлнүүдые дабажа, түүхэтэ илалтануудые туйлаһан тухай тогтон хэлэхэ зуураа, нүхэр Зайцев үнгэрһэн жэлдэ коммунистнуудай политическэ һуралсалые һайнаар эмхидхэжэ шадаагүй гэжэ партиин айкомые, тэрэнэй пропаганда ба агитациин таһагые шүүмжэлбэ.

— Би дээшэлүүлэгдэһэн түхэлэй кружогой пропагандистаар хүдэлмэрилһэн байнаб.—гэжэ нүхэр Зайцев хэлэнэ. — Харин партиин айком, илангаяа пропаганда ба агитациин таһаг пропагандистнуудай хүдэлмэридэ тон багаар туһалһан байна. Политическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ханалгагүйгөөр хандадаг коммунистнуудта шанга эрилтэ хэгдэдэггүй байһан дээрэһээнь минии хүтэлбэрилдэг кружогто һураһан зарим коммунистнууд, илангаяа мэргэжэлтэд кружогойнгоо занятида заримдаа ерэдэггүй, программна материалаа һайнаар шудалдаггүй байгаа. Теэд, эдэ коммунистнууд дүн гаргалгын занятидашье ерээгүй байна. Эдэ нүхэдые партийна организацинуудай үзэмжэдэ табихын орондо партиин айкомой секретарь нүхэр Улымжиев тэдэнтэй миил өөрөө хөөрэлдөөд лэ дүүргэһэн байна.

Һүүлээрнь, Боргойн совхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Кругляков РСДРП-гэй II съездын түүхэтэ удхашанар тухай хэлээд, партиин айком партийна эхин организацинуудай хүдэлмэридэ туһаламжа үшөөл һулаар үзүүлнэ, тэдэнэй хүдэлмэрие муугаар залан ударидана гэжэ тэмдэглэбэ. Илангаяа, манай совхозой партийна организациин хүдэлмэридэ туһаламжа багаар үзүүлдэг, партиин айкомой секретарьнууд, мүн бэшэшье харюусалгатай хүдэлмэрилэгшэд манай парторганизацида тон үсөөн ошодог. Партиин айкомой элидхэлшэдэй группын гэшүүд, мүн аймагай харюусалгатай хүдэлмэришэд совхозой хүдэлмэрилэгшэдэй дунда лекци болон элидхэл ганса нэгэл уншадаг юм.

Һүүлээрнь нүхэд Аюшеев, Борисов, Ощепков, Сагалеев ба бусад хамта 11 хүн үгэ хэлэһэн байна.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин 50 жэлэй алдарта зам харуулһан КПСС-эй ЦК-гэй пропаганда ба агитациин таһагай, КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэхи Маркс — Энгельс—Ленин—Сталинай Институдай тезисые арад зондо тайлбарилан ойлгуулха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха, хүдэлмэриингөө дутуунуудые усадхаха хэмжээнүүдые хараалһан шиидхэбэри партийна эдэбхитэдэй суглаан баталан абаба.

☆☆

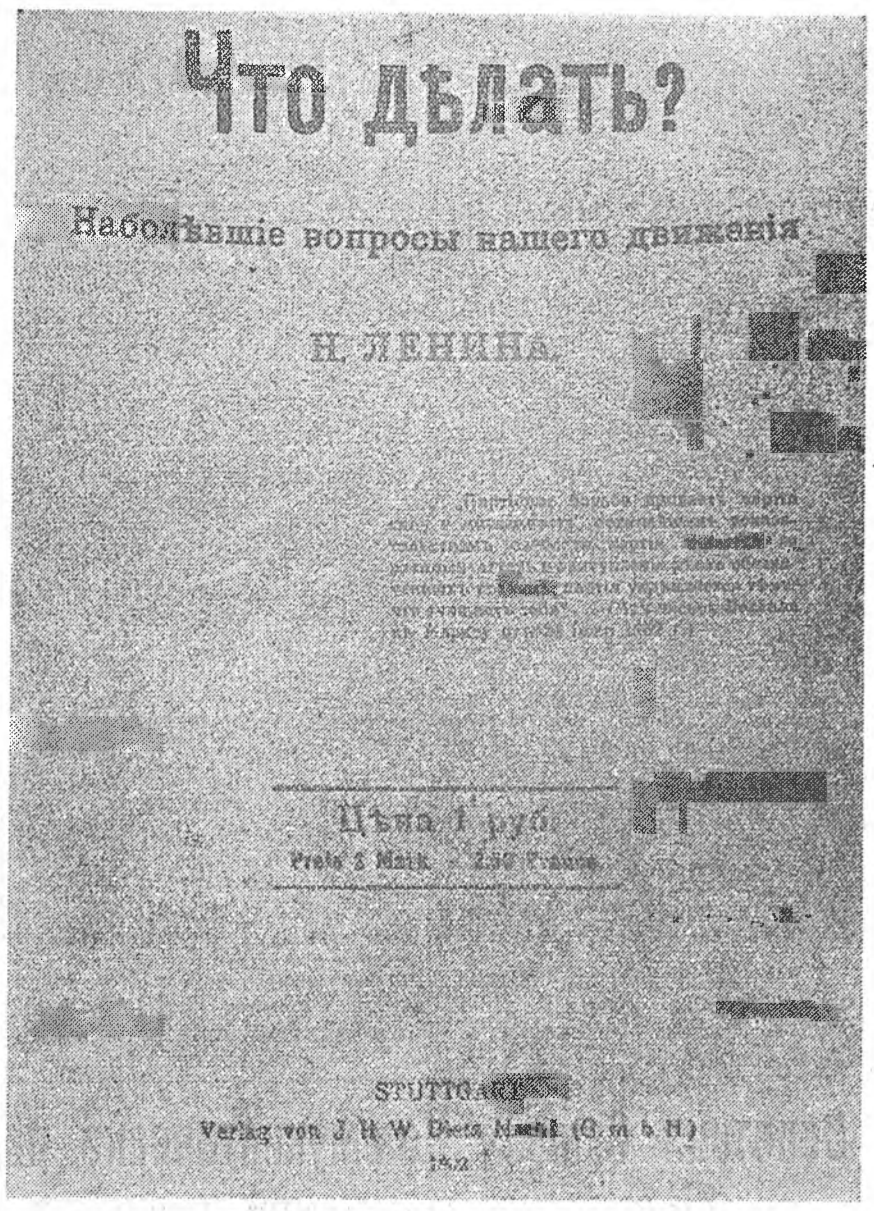
Что дѣлать?
Наболѣвшие вопросы нашего движенія
Н. Ленина.
Цѣна 1 руб.
Preis 2 Mark — 2.50 Francs
STUTTGART
Verlag von J. H. W. Dietz Nachf. (G. m. b. H.)
1902

1902 оной мартын эхээр Штутгартда Дитцын издательство «Юу хэхэб?» гэжэ В. И. Ленинэй ном хэблэн гаргаа. «Юу хэхэб?» гэжэ ном соо хэлэгдэһэн теоретическэ заабаринууд хожомоо Коммунистическэ партиин идеологическа үндэһэ һуури болгогдоһон юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1902 ондо хэблэгдэһэн «Юу хэхэб?» гэжэ В. И. Ленинэй номой гадар.

ТАСС-эй фотохронико.

☆

Партийна эдэбхитэдэй суглаанууд дээрэ

АЛМА-АТА

АЛМА-АТА, июлиин 30. (ТАСС). Алма-Атын городской партийна организациин партийна эдэбхитэдэй суглаан мүнөөдэр боложо, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин табин жэлэй ойн гайхамшагта үдэртэ зорюулагдаба. Казахстанай КП-гэй Центральна Комитедэй секретарь нүхэр Сужиков «Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин табин жэлэй ой» гэһэн элидхэл хэбэ. Нүхэр Сужиков Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин баатарлиг түүхэ тухай, манай орон дотор коммунизм байгуулхын түлөө Коммунистическэ партиин хэдэг тэмсэл тухай хэлэбэ.

Алма-Атын электротехническэ заводой партийна организациин секретарь нүхэр Башмашников, Казахска ССР-эй Наукануудай академиин түүхын, археологиин ба этнографиин Институдай директор нүхэр Горохводатский, партиин Алма-Атын обкомой секретарь нүхэр Ефремкин болон бусад энэ суглаан дээрэ үгэ хэлэбэ.

Суглаан дээрэ шиидхэбэри баталагдан абтаа. Алма-Атын городской партийна организаци бата нэгэдэлтэй, нигта жагсаалтай байха, партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ бүхы хүсэеэ зорюулха гэжэ энэ шиидхэбэри соонь хэлэгдэнэ.

⁂

ФРУНЗЕ

ФРУНЗЕ, июлиин 30. (ТАСС). Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин табин жэлэй ой Киргизидэ үргэнөөр тэмдэглэгдэжэ байна. Табин жэл соо партиин ябажа гараһан героическа зам тухай элидхэл партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ мүнөөдэр Фрунзеда, оперо ба балетэй театр соо шагнагдаба. Киргизиин КП-гэй ЦК-гэй секретарь нүхэр Каракеев элидхэл хэбэ.

Коммунизмын бүрин илалта тээшэ советскэ арадые хүтэлжэ ябаа Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин эмхидхэгшэ ба зориг бадаруулагша үүргэ тухайда суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн нүхэд хөөрөө. Партидаа, социалистическэ Эхэ ороноо заха хизааргүй үнэн сэхэ байдаг Киргизскэ ССР-эй бүхы ажалшадай һанал бодолыень промышленностиин, наука болон культурын хүдэлмэрилэгшэдэй хэлэһэн үгэнүүд элирхэйлэн харуулба.

> *Манай Коммунистическэ парти болбол национальна хүсэн байһанаа уласхоорондын, интернациональна хүсэн, дэлхэйн революционно ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй „Ударна бригада" мүн болонхой.*
>
> **(«Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин табин жэл (1903—1953)» гэжэ тезисүүдһээ).**

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ

РСДРП-гэй түүхэтэ Хоёрдохи съездын 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Ленин—Сталинай агууехэ партида үнэн зүрхэнэйнгөө ахадүүгэй амаршалга хүргэнэбди, хүн түрэлтэнэй зол жаргалай зам табиһан тэрэнэй асари ехэ революционно творческо хүдэлмэрие хаража ехээр баясанабди.

Польско хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл парти ба бүхы польско арад болбол уласхоорондын хүдэлмэришэн ангиин «Ударна бригадын» тон һайхан жэшээ, Маркс—Энгельс — Ленин—Сталинай мүнхэ һургаалые бэелүүлхэ агууехэ хэрэгые хүтэлбэрилгэдэ ленинскэ сэсэн бодолой жэшээ мүн гэжэ КПСС-е харана.

Мүнөө коммунистическэ общество байгуулжа байгаа бүхэдэлхэйн пролетариадай түрүү отряд — Советскэ Союзай ажалша арадтай буу зэбсэгэй таһаршагүй ахадүүгэй хани барисаагаар олон арбаад жэлэй турша дотор холбоотой байһан польско хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй эрхим заншалнуудые нангинаар хадагалан ябанабди, эрид шууд хүгжөөнэбди.

Большевигүүдэй булад хатуу зэргэнүүдые хүмүүжүүлһэн ба түүхэтэ илалтануудта хүтэлэн хүргэһэн, польско хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ угаа ехэ анхарал хандуулһан, тэрэнэй алдуунуудые заһаһан, революциин илаха гансахан зүб замые польско хүдэлмэришэдтэ тэрэ[...]н зааһан агууехэ Ленинэй дурасхаалые гүн гүнзэгыгөөр хүндэлнэбди.

Героическа Советскэ Армиин ашаар сүлөөлэгдэһэн польско арад советскэ арадуудай жэшээгээр, тэдэнэй туһаламжатайгаар мүнөө социализмын үндэһэ һууриие байгуулжа, социалистическэ арад боложо байна. Арадай демократиин бүхы арадуудтал адляар, польско арад хадаа КПСС-эй ленинскэ сэсэн мэргэн заабаринуудта туйлай ехэ этигэл найдабаритайгаар хандана. КПСС марксизм-ленинизмын хүсэ шадалай һүр жабхалангые харуулна, эб найрамдалай, прогрессэй, социализмын түлөө тэмсэлдэ Советскэ Союзые тойрон нигтаар жагсаһан бүхы дэлхэйн олон зуун миллион хүнүүдэй туйлай ехэ омогорхол ба найдабари болоно.

КПСС ба тэрэнэй ленинскэ хүтэлбэри мандаха болтогой!

Польско арадай ба агууехэ Советскэ Союзай арадуудай ахадүүгэй эбдэршэгүй хани барисаан бэхижэхэ, мандаха болтогой!

Польско хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин Центральна Комитет.

КПСС-эй 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан КПЧ-гэй амаршалгын телеграмма

ПРАГА, июлиин 30. (ТАСС). Чехословацка телеграфна агентство иигэжэ дамжуулна:

Чехословакиин Коммунистическэ партиин Центральна Комитет 50 жэлэй ойтойнь дашарамдуулан КПСС-эй иимэ удхатай амаршалгын телеграмма эльгээбэ:

«Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ,

Москва.

Хүндэтэ нүхэд,

Чехословакиин Коммунистическэ партиин Центральна Комитет Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин, шэнэ түхэлэй революционно марксистска партиин байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан таанадта ахадүүгэй баяр хүргэн амаршална.

Ленинэй ба Сталинай байгуулһан, хүмүүжүүлһэн Советскэ Союзай Коммунистическэ парти түүхэтэ илалтануудые туйлаа.

Большевистскэ партиин хүтэлбэри доро ябажа, Россиин хүдэлмэришэд ба таряашад хүн түрэлтэнэй түүхэдэ шэнэ саг үеые, социализмын саг үеые нээһэн Агууехэ Октябрьска социалистическэ революци хэһэн байна.

Коммунистическэ партяар хүтэлбэрилэгдэһэн советскэ арад өөрынгөө орон дотор хүниие хүнэй мүлжэхэ ябадалые усадхаа, социалистическэ общество байгуулаа, элдэб национальностиин арадуудай ахадүүгэй хани харилсаанай жэшээ бии болгоо.

Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро советскэ арад Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда түүхэтэ илалта туйлаа, хүн түрэлтэниие фашистска богоолшолгоһоо абараа, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө арадуудай тэмсэлэй зам нээгээ.

Коммунистическэ партяар хүтэлбэрилэгдэһэн советскэ арад коммунизмын хира үндэрнүүд тээшэ этигэл найдабаритайгаар ошожо ябана.

Манай бүхы парти ба Чехословакиин бүхы ажалша арад энэ 50 жэлэй турша дотор Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин гараһан алдарта баатарлиг замые шудалан шэнжэлнэ, тэрэниие хаража баясана, танай дайшалхы дүй дүршэлһөө улам ехэ һургаал абаха шухала гэжэ дахин мэдэрнэ. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин баян дүй дүршэлые хэрэглэн, Чехословакиин Коммунистическэ парти хүдэлмэришэн ангиин ба таряашадай союз байгуулаа, немецкэ фашизмые Советскэ Союзай илаһан түүхэтэ [...]алтын ашаар арадай-демократическа байгуулалтые тогтоогоо, Советскэ Союзай туһаламжатайгаар Чехословакида социализм байгуулгые хангажа байна.

Ленинэй ба Сталинай хэтэ мүнхын һургаалые хүтэлбэри болгон, пролетарска интернационализмда хэлбэрившэгүй үнэн сэхэ Чехословакиин Коммунистическэ парти Советскэ Союзай коммунистнуудай илалтата замаар ябажа, жаргалта социалистическэ ерээдүй тээшэ манай ажалша арадые дам саашадаа хүтэлбэрилэн ябаха байна.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партида алдар соло!

Чехословакиин Коммунистическэ партиин Центральна Комитет».

МАНАЙ БҮХЫ ИЛАЛТАНУУДЫЕ ЭМХИДХЭГШЭ

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. **(Телефоноор абтаба).** Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан июлиин 30-да болобо. Энэ суглаан дээрэ КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр А. Т. Агильдин элидхэл хэбэ.

—Энэ оной июлиин 30-да Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин байгуулагдаһаар табин жэл гүйсэбэ. Агууехэ Ленинээр байгуулагдаһан, эгээн түрүү революционно теорёор зэбсэгжэһэн коммунистнуудай парти хадаа тэмсэлэй ба илалтануудай алдарта замые гаража, Россиин арадые Агууехэ Октябрьска Социалистическэ революциин илалтада хүргэжэ, шэнэ үеые — коммунизмын үеые нээгээ, — гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ.

Саашань элидхэлшэ нүхэр Агильдин Советскэ засагай үедэ Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр аймагайнгаа экономическа ба культурна талаараа ехээр ургаһан тухай хэлээ. Гадна, аймагай партийна, советскэ болон ажахын организацинуудай хүдэлмэридэ бии байһан дутуу дундануудые шүүмжэлэн элирүүлбэ.

—Манай аймагай ажалшадай дунда лекционно пропаганда ехэ муугаар эмхидхэгдэнхэй. Аймагай центрһээ колхозуудта ерэһэн хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд колхозникуудай дунда элидхэл, лекци уншадаггүй байна. КПСС-эй айком, тэрэнэй пропаганда ба агитациин таһаг лекционно пропагандые һайжаруулха талаар ямаршье хэмжээ абанагүй, —гэжэ Үбэр-Зөөхэйн долоон жэлэй һургуулиин парторганизациин секретарь нүхэр Цырендоржиев хэлэбэ.

Тамчиин зооветучастогые даагша нүхэр Малков КПСС-эй айкомой, тэрэнэй хүдөө ажахын таһагай хүдэлмэридэхи дутуу дундануудые шүүмжэлбэ.

Коммунистнууд нүхэд Рябов, Мурзин ба бусад партийно-политическэ, партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэрие улам һайжаруулжа, ажалшадай үйлэдбэриин ба политическэ дэбжэлтые үргэжэ, колхозууд болон МТС-үүдэй урда байһан ажахын-политическэ зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэхэ тухай хэлэбэ.

Аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ бултадаа 13 хүн үгэ хэлээ. Зүбшэн хэлсэһэн асуудалаараа дэлгэрэнгы шиидхэбэри суглаан баталан абаа.

Идеологическа хүдэлмэри улам һайжаруулха

(Иволгын аймагай партийна активай суглаанһаа)

РСДРП-гэй II съездын 50 жэлэй ойн гүйсэһэнтэй дашарамдуулан Иволгын аймагай партийна активай суглаан уржадэр болоо. Суглаанда хабаадагшад партиин айкомой секретарь нүхэр Цырендоржиевай элидхэлые ехэ анхаралтайгаар шагнаа. Революционно марксистска партиин түлөө тэмсэлдэ РСДРП-гэй II съездын ямар удхашанартай байһан тухай, ажалшадай аша туһын түлөө 50 жэл соо партиин хэһэн тэмсэл тухай элидхэлшэ дэлгэрэнгыгээр хэлээ.

—50 жэлэй турша соо манай парти хүдэлмэришэн ангиин хэрэгэй түлөө тэмсэлдэ бүхэдэлхэйн түүхэтэ тон ехэ илалтануудые туйлаа. Коммунистнуудай парти мүнөө хүдэлмэришэн, таряашанай хүсэн түгэлдэр гүрэниие хүтэлбэрилнэ, советскэ арадые социализмһаа коммунизмда дамжаһ оролгын замаар ударидан ябана,—гэжэ элидхэлшэ хэлээ.

Саашань нүхэр Цырендоржиев аймагай партийна организациин хүдэлмэридэхи горьтой дутуунуудые элишэлээ. «1-ое Мая», «Коммунизм», 17 партсъездын, Молотовой нэрэмжэтэ болон бусад зарим колхозууд болон предприятинуудай партийна эхин организацинууд колхозойнгоо правленинүүдэй, администрацингаа ажахын ябуулгые һулаар хинана, партийна суглаануудайнгаа шиидхэбэринүүдые, тэрэшэлэн партийна дээдэ органуудай заабаринуудые һулаар дүүргэнэ. «1-ое Мая» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Астраханцев партийна организациһаа таһаршанхай. Тэрэ хадаа партийна суглаанууд-та оройдоо ябахаа болишоо. Гэбэшье, партийна организаци, тэрэнэй секретарь нүхэр Загузин ямаршье хэмжээ абанагүй. «Коминтерн» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Кириллов партсуглаанай шиидхэбэри дүүргэдэггүй, ажал хүдэлмэреэ хаяжархёод архи уужа ябадаг байгаа. Теэд партийна организаци (секретариинь нүхэр Ринчинов) мэнэ һаяхан хэмжээ абаһан байна. Улан-Удын спиртын заводой директор нүхэр Самоделкин шүүмжэлые бүдүүлигээр хабшадаг байна. Гэхэ зуура, партийна бюро тэрээндэ билдагуугаар хандажа, ямаршье хэмжээ абаагүй.

Гадна, партиин айкомой зүгһөө партийна эхин организацинуудые үшөө дутамагаар хүтэлбэрилдэг, идеологическа хүдэлмэрие айкомой һулаар эмхидхэдэг байһан тухай элидхэлшэ тэмдэглээ.

Элидхэлэйнгээ түгэсхэл дээрэ нүхэр Цырендоржиев хадаа хүдэлмэриингөө дутуунуудые түргэнөөр усадхажа, аймагай партийна организацида партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ бүхы хүдэлмэрие һайжаруулха зорилго табяа.

КПСС-эй айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагшын орлогшо нүхэр **Николаев** түрүүлжэ үгэ хэлээ. Коммунистнуудай партиин 50 жэл соо хэһэн тэмсэл ба түүхэтэ илалтанууд тухай хэлэхэ зуураа, нүхэр Николаев идеологическа хүдэлмэриин горьтой дутуунуудые тэмдэглээ. Коммунистнуудай политическэ һуралсал үнгэрэгшэ жэлдэ ехэ дутуутайгаар эмхидхэгдэһэн байна. Аймагай олохон хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд бэеэ даагаад, һураһан нэрэ зүүгээд, өөһэдынгөө идейно-теоретическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ талаар мүртэй хүдэлмэри хээгүй. Жэшээлхэдэ, аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ткачев политическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлхын хойноһоо тон багаар оролдодог байгаа.

Түмэр замай 15-дахи дистанциин директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр **Орлов** марксистско-ленинскэ теориин удхашанар тухай дэлгэрэнгыгээр хэлээ. Саашань нүхэр Орлов болбол партиин айком идеологическа хүдэлмэри һулаар хүтэлбэрилнэ, айкомой хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд арад зоной үмэнэ политическэ элидхэл болон лекци үсөөнөөр уншана гэжэ шүүмжэлһэн байна.

Партийна организацинуудай зүгһөө комсомольско организацинуудые һулаар хүтэлбэрилдэг тухай ВЛКСМ-эй айкомой секретарь нүхэр **Чернобровкина** шүүмжэлэн хэлээ. «8-е Марта», Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудай ба бусад зарим партийна эхин организацинууд залуушуулай ажабайдалаар һонирходоггүй, комсомольско организацинуудаа хүтэлбэрилдэггүй, тэдэндэ һулаар туһалдаг байна.

РСДРП-гэй II съездээр баталагдаһан партиин программа соо пролетариадай диктатура тухай баримталалгын гол һуури эзэлһэн тухай аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Ткачев** дэлгэрэнгыгээр хэлээ. Тиихэ зуураа, партиин айком сельскэ Соведүүдэй хүдэлмэри шалгажа үзэдэггүй, тэдэниие шалгагдамал кадрнуудаар бүридүүлхэ тухай анхаралаа табинагүй, ажахын ба культурна байгуулалтын асуудалнуудые шиидхэхэдээ сельскэ Соведүүдые алгасан гарана гэжэ тэрэ шүүмжэлһэн байна.

Удаань нүхэр **Асеев** болон бусад, хамта арба гаран хүн үгэ хэлээ.

Марксистско-ленинскэ теорёор зэбсэгжэһэн коммунистнуудай партиин хүтэлбэреэр коммунизмын илалтын түлөө бүхы хүсэ шадалаараа оролдон тэмсэхэ байһан тухайгаа үгэ хэлэгшэд бултадаа мэдүүлһэн байна.

РСДРП-гэй II съездын 50 жэлэй ой тухай материалые үргэнөөр пропагандалха, хүдэлмэриингөө дутуунуудые түргэнөөр усадхаха хэмжээнүүдые хараалһан тогтоол партийна активай суглаан баталан абаа.

МҮНӨӨДЭР—ТҮМЭРЗАМШАДАЙ БҮХЭСОЮЗНА ҮДЭР

Эхэ оронойнгоо түмэр замай транспортые улам хүгжөөе

Түмэр замай Улан-Удын узелай эрхим хүнүүд: маневрово диспетчер А. С. Школин, 13-дахи дистанциин зам харагша Е. П. Унагаева.

Ахадуугэй хани барисаанай хүсэн

Манай агууехэороной түмэрзамшадай заншалта һайндэр ерэбэ. Энэ һайндэрые түмэрзамшад, транспортна предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд эрхим ажалаараа угтахын түлөө эрмэлзэдэг. Паровозо-вагонно заводой зэд шудхалгын цехын коллектив энэ һайндэрые үйлэдбэриин тон ехэ амжалтатайгаар угтаба. Түмэрзамшадай Бүхэсоюзна үдэрэй урда тээ дэлгэрһэн мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоод, тэдэнэр 8 һарын үйлэдбэриин түсэбые нэгэ һараар урид дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 40 тонно гуули шудхаба. Үйлэдбэриин бүхы комплексно хүдэлмэри дээрээ арьбалалта туйлаха гэһэн Лидия Корабельниковагай методые ажалдаа шадамараар нэбтэрүүлжэ, хоёр һарын турша соо 30 мянган түхэригэй зэд, гуули ба бусад материалнуудые арьбалба.

Мастер нүхэр Латкинай хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай участок илангаяа һайн амжалтануудые туйлаа. Энэ участогай токарьнууд металлые түргэн методээр отолжо, ажалайнгаа сагые ехээр алмадаг болоо.

Мүн зэд шудхагшадай участок һайн показательнуудаараа шалгарна. Тэдэнэр зэд, гуули шудхахадаа шэнэ методээр (кокольно шудхалга) хүдэлмэрилжэ, ажалайнгаа бүтээсые нилээд дээшэлүүлэн, голодһо гаргалгые эрид бага болгоо.

Манай цехые ажалаараа шалгарһан интернациональна цех гэжэ завод соо хэлсэдэг. Цех соомнай ороод харахада: хэдэн олон нацын хүнүүд эбтэй эетэйгээр ажаллажа байдаг.

П. Федоров, ПВЗ-гэй зэд шудхалгын цехын начальник.

Ажалаараа шалгарһан залуушуул

Түмэрзамшадай Бүхэсоюзна үдэрые манай депогой машинистнар өөһэдынгөө шэн габьяата ажалаар туйлаһан үйлэдбэриин эрхим бэлэгүүдээр угтаба. Арадай ажахыда эльгээгдэхэ ашаануудые минуташье удааруулангүй замдань үдэшэхын түлөө машинист бүхэн тэмсэдэг байна.

Манай депогой комсомольско-залуушуулай бригаданууд һайндэрэй урда тээ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ бага бэшэ амжалтануудые туйлаа. Минии жолоододог № 2771 паровоз залуушуулай паровозуудай дунда түрүү һуури эзэлэнхэй. Энэ паровоздо эбтэй эетэй, эрхим ажалаараа шалгарһан залуушуул хүдэлмэрилнэ. Машинист С. Мальцев 1950 онһоо эхилжэ паровоз жолоододог болоо һэн. Тэрэ гэһээр энэ хүн ажалдаа жэл бүри эрхим амжалтануудые туйлана. Мүн залуу нүхэд И. Ильин, А. Емцев, Молотков гэгшэд жэшээтэ ажалаараа шалгаранхай.

Хүсэтэ локомотив жолоодохо хүндэтэ хэрэг бидэндэ даалгагдаһан байна. Тиимэһээ бидэнэр паровозой сүүдхэ соо ябалгые нилээд дээшэлүүлжэ, тэрэнэй техническэ скоростиие 1,5 процент түргэдхөөбди, һара бүри 10 тонноһоо доошо бэшэ түлишэ алмадаг болообди.

Бидэнэр эдэ амжалтануудые ямар аргаар туйланабибди гэхэдэ, паровозоо техническэ гуримай ёһоор ашаглажа, машинынгаа хойноһоо зүбөөр ба һайнаар харууһалдаг байнабди. Локомотивые зүбөөр хэрэглэхэдэ тэрэнэй ашагта коэфициентнь нилээд дээшэлдэг юм.

А. Баранов, Улан-Удын паровозно депогой комсомольско-залуушуулай паровозой ахалагша машинист.

Түмэрзамшадай шэн зоригто ажал

Түмэрзамшадай Бүхэсоюзна һайндэрые советскэ түмэрзамшад жэл бүри шэнэ шэнэ амжалтануудаар угтадаг болонхой. Энэ һайндэрые эрхим амжалтануудтайгаар тэмдэглэхын тула Советскэ Союзай оломиллион түмэрзамшад социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээ.

1953 оной нэгэдэхи хахадта түмэр замай транспортда сүүдхэ соо ашаа тээлгын түсэб 100,8 процент дүүргэгдээ, 1952 оной нэгэдэхи хахад жэлэйхидэ орходоо 1953 оной энэл үе соо түмэр харгыгаар бүхы ашаануудые сүүдхэ соо лунца зэргээр шэрэлгэ 6 процентээр дээшэлээ. Тэрэ тоодо шулуу нүүрһэ, кокс, нефть, руда, хара металл, орооһо, гурил, сахар шэрэлгэ мүн лэ дээшэлээ. Оронойнгоо бүхы түмэрзамшадтай хамта Улан-Удын түмэрзамай отделениин хүдэлмэрилэгшэдшье социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоһон байна.

Түмэр замай отделениин коллектив дээшэлүүлэгдэһэн уялгаяа дүүргэхэ бүхы арга боломжотой.

Эсэгэ ороной машина бүтээлгын промышленность түмэр замай транспортые ашаа тээхэ, буулгаха шухала механизмууд болон түхеэрэлгэнүүдээр, автоматическаар холбогдодог ба автоматическа тормозтой ехэ ашаанай шэнэ вагонуудаар, мүн бусад элдэб машинануудаар хүсэд хангана. Эдэ машинанууд түмэрзамшадай ажалые ехээр хүнгэдхэнэ. Сталинска шангай лауреат инженер Барыкинай зохёоһон балластировочно машинанууд, харгын стругууд болон электрын зэр зэмсэгүүд түмэр харгы заһабарилгада үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Паровозно болон вагонно депогой механическа цехүүд шэнэ түхеэрэлгэнүүдээр хангагданхай. Эдэ түхеэрэлгэнүүд детальнуудые гансашье заһабарилдаг бэшэ, мүн шэнээр хэдэг юм.

Парти, правительство түмэр замай транспортые шэнэдхэн хубилгаха ба баян техникээр хангахаһаа гадна, советскэ түмэрзамшадай материальна болон культурна ажабайдалые һайжаруулгада үдэр бүриин анхарал оролдолго гаргана. Энэ анхарал оролдолгын ашаар түмэрзамшад амарха ба аргалуулха, техническэ болон юрэнхы эрдэмээ дээшэлүүлхэ угаа ехэ арга боломжотой байна.

Түмэр замай транспортда үни удаан, эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллаһанайнгаа түлөө манай түмэр харгын отделениин 1617 хүдэлмэрилэгшэд орденууд болон медальнуудаар шагнагдаа, тэдэнэрэй тоодо 199 хүн Ленинэй орденоор, 190 хүн Ажалай улаан тугай орденоор шагнагдаа.

Зүүн-Сибириин дүрбэдэхи отделениин коллектив ашаа шэрэхэ хахад жэлэйнгээ түсэбые 106 процент дүүргээ. Июль һара соо ашаа шэрэхэ гүрэнэй түсэб болзорһоо урид, июлиин 25-да дүүргэгдээ. Энэ жэлэй долоо һарын турша соо түсэбһөө гадуур 9 мянга гаран вагон арадай-ажахын ашаа шэрэгдэһэн байна. Галуута-Нуурай станци хахад жэлэйнгээ түсэбые нэгэ хахадаар дахин үлүүлэн дүүргээ, тэрэшэлэн хахад жэлэйнгээ түсэбые Улан-Удэ станци 120 процент, Мысовая станци 111 процент дүүргэһэн байна.

Шулуу нүүрһэ зөөлгөөр хахад жэлэйнгээ түсэбые отделени нилээд үлүүлэн дүүргээ. Диспетчернүүд Наумов, Павлович, отделениин дежурнанууд Шипанов, Павленко гэгшэд ашаалалгын хүдэлмэриие ба вагонуудай ябасые шадамараар хүтэлбэрилнэ.

Мысовая станциин коллектив ажалай эрхим жэшээ харуулна. Станционнигууд, вагоннигууд болон паровознигуудай нэгэдэмэл халаан вагонуудта ашаа тээлгэ ба буулгалгые түргэдхэхын, министерствын графигые саг соонь дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээ. Станциин дежурна нүхэр Катковой хүтэлбэрилдэг нэгэдэмэл халаан энэ мүрысөөндэ эрхим амжалта туйлаа. Мысовая станциин түмэрзамшадай коллектив вагонуудта ашаа тээлтэ ба буулгалгые түргэдхэһэнэй ашаар энэ оной зургаа һара соо 124300 вагон-час алмаа.

Улан-Удын станциин коллектив хахад жэлэйнгээ түсэбһөө гадуур 700 вагон ашаалаа, 2 мянга шахуу вагонуудые түргөөр ашаалжа ябуулха зуураа, 72 мянган вагон час алмаһан байна.

Вагонно депогой коллектив абаһан уялгаяа дүүргэлтэ болгон, заһабарилгынгаа жэлэй түсэбые үлүүлэн дүүргээ. Улан-Удын депогой хүндэ поезднуудые жолоодогшод түмэрзамшадай үдэрые мүн лэ һайн амжалтануудтайгаар угтажа байна. Тэдэнэр хахад жэлэй турша соо 2698 хүндэ поезднуудые жолоодохо зуураа, миллион хахад тонно ашаа түсэбһөө гадуур шэрээ. Машинистнууд нүхэд Осташков, Завьялов, Поначевный, Жигарев болон бусад хүндэ поезднуудые жолоодолгодоо ехэ дүй дүршэлтэй болоһон байна. Тэдэнэр 2 паровозой шэрэхэ поезднуудые нэгэ паровозоор шэрэжэ, локомотивайнгаа хүсые нилээд алмана. Паровозно колоннонуудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ машинист-инструктор Богинскиин хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай паровозуудай колоннын коллектив түрүүлжэ ябана. Депогой механическа цехын токарьнууд-новаторнууд нүхэд Выборов, Соколов, Сойбонов гэгшэд станогуудаа гүйсэд шудалжа, ажалай үндэр бүтээсэ туйлаһанай ашаар мүнөө 1954 онойнгоо түсэбөөр ажаллажа байна.

Дүрбэдэхи отделениин 13, 14, 15 ба 16-дахи дистанцинуудай коллективүүд харгы заһабарилгын хахад жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргээ.

Харгы замай отделениин предприятинуудай хүдэлмэридэ зарим тэды амжалта туйлагдабашье, үшөөл ехэхэн дутагдалнууд бии байһаар.

Манай отделениин коллектив паровозо-вагонуудай гүйсые үшөөл хүсэдөөр ашагланагүй, зарим түрэлэй ашаа шэрэлгын түсэбые, тэрэ тоодо модо шэрэлгын түсэбые дүүргэнэгүй. Паровозо-вагонуудые заһабарилгада үшөөл ехэхэн дутагдалнууд бии. Барилгын 3-дахи участогта, мүн 5-дахи дистанцида гэр байрануудые бариха ба заһабарилха хүдэлмэриин түсэб хангалтагүйгөөр дүүргэгдэнэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съезд түмэрзамшадай үмэнэ хүндэтэй ба харюусалгатай зорилго табиһан байна. Энэ зорилгые дүүргэхын тула гүрэнэй болон ажалай журамые һайжаруулха, поезднуудай ябаха графигые үдэр бүри дүүргэхэ, арадай-ажахын ашаануудые шэрэхэ правительствын даалгабариие саг соонь дүүргэхэ, техническэ ашаглалгын гуримые һайнаар сахиха, 1953—1954 онуудай үбэлэй сезондо һайнаар бэлэдхэхэ гээшэ тон шухала байна. Эдэ бүхы зорилгонуудые манай отделениин түмэрзамшадай нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэнь лабтай.

К. Продайвода, Зүүн-Сибириин түмэр замай 4-дэхи отделениин политотделэй начальнигай орлогшо.

Түмэр замай Улан-Удын узелай эрхим хүн, вагонно депогой слесарь И. П. Николаев.

Нүхэдэй туһаламжаар

17 жэлэй саада тээ Сэлэнгын аймагһаа Улан-Удын паровозо-вагонно заводто ерэжэ, шэрэм шудхалгын цехтэ һурагшаар хүдэлмэрилжэ эхилээ һэм. Энэ цех соо хүдэлмэрилхэ зуураа мэргэжэл ехэтэй ород нүхэдэй саг үргэлжын туһаламжаар би уданшьегүй шэрэм шудхагшаар хүдэлмэрилжэ эхилээб. Шэрэм шудхагшын ажалай хүндэшье һаа би ехэ дуратайгаар хүдэлмэрилжэ, мэргэжэл шадабаряа бүри дээшэлүүлхэ гэжэ хододоо оролдодог байгааб. Оролдолгомни минии хосороогүй. Үйлэдбэриингөө түсэбые хэдэн жэл соо хододоо дүүргэдэг, нэгэшье голодһо гаргадаггүйб.

1949 он минии наһан соогоошье мартагдашагүй жэл юм. Тэрэ жэлдэ би Коммунистическэ партиин гэшүүн болооб. Партиин гэшүүн хадаа партиина шиидхэбэринүүдые миил зүбшөөгөөд ябаха бэшэ, харин бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө тэмсэдэг.

Мүнөө минии туһалагшаар мэргэжэл һайнтай, түргэн, габшагай басаган Наталья Хохрякова хүдэлмэрилнэ. Бидэнэр хамта халаан бүридөө паровозой 10 золотниково барабан хэхын оронд 15—20 барабан хүрэтэр хэнэбди.

Хэдэн жэлэй турша соо ажал дээрээ стахановскаар хүдэлмэрилһэнэйнгөө түлөө республикын 30 жэлэй ойн һайндэртэ БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаа һэм.

Түмэрзамшадай Бүхэсоюзна һайндэрэй хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа болзорһоонь 3 үдэр урид дүүргээд, паровозой олон тоото золотниково барабанууд болон втулкануудые үйлэдбэрилэн гаргааб.

Аюша Николаев, ПВЗ-гэй шэрэм шудхалгын цехын хабсаргагша.

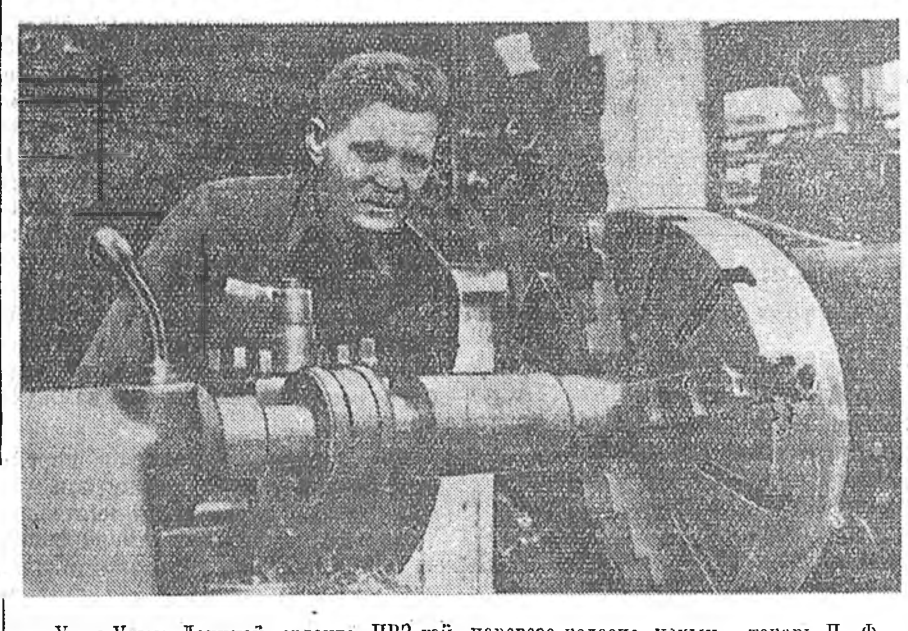

Улан-Удын Ленинэй орденто ПВЗ-гэй паровозо-колесно цехын токарь П. Ф. Иванютин үдэрэйнгөө даалгабариие 150 процентһээ доошо бэшээр дүүргэнэ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Иванютин ажаллажа байна. **А. Мантаевай** фото.

Мэргэжэл ехэтэй машинист

Улан-Удын депогой паровозно парк... Эндэ хэзээ бухэндэ локомотивууд бэлэн байдаг юм. Тиихэдээ паровоз бүхэн шалаагаа гаргаһан шэнгеэр яаралгүйгөөр эндэһээ гаража, олон һалаата станционно харгынуудһаа мултарһан бэеэрээ алар холын аян замда сэхэлдин мордохын тулада ээлжээгээ хүлеэжэ байдаг юм... Е-а 2453 паровозшье мүн лэ ээлжээгээ хүлеэжэ байна. Түмэрзамайхидай хубсаһа үмдэһэн гушаад наһатай залуубтар шарайтай хүн машинын хажууда ошобо. Энэ хүн паровозоо тойрон харахадаа нюдэндөө соггой болоно. Хараха янзада локомотивайнгаа бэлэн байһанда сэдьхэлээ хананги хэбэртэй.

Энэ хадаа машинист Борис Надмитов гээшэ. Үниинэй ахалагша машинист Василий Тихонович Налетов тэрэнэй хажууда ошобо. Тэрэ хадаа Надмитовые ээлжээтэ рейсдэнь мордохуулха гэжэ ерээ һэн.

—Паровозшни бэлэн байна, —гэжэ Василий Тихонович хэлэнэ,— замдаа мордоходошни болохо. Мүнөө хүндэ ашаатай состав байхань. Мөөрэнүүд дороо элһэ адхахые бү мартаарай, Борис...

—Һайндаа, Тихонович... Бидэ хүндэ ашаатай паровоз түрүүшынхеэ жолоодохоо байна бэшэлди, —гэнэ.

Тэрэшье зүб. Машинист Борис Надмитов товарна составуудые түрүүшынхеэ хүргэхөө байна бэшэ. Хэрэгтэй болоһон сагтань элһэ адхахаашье мартахагүй байха. Теэд Василий Тихонович хадаа Борисай мордохын урда тээ нэгэ юумэ захиха, зааха гэжэ оролдодог юм.

Үбсүүн дээрээ Ленинэй орден зүүһэн түмэр замай транспортын ветеран, ахалагша машинист Налётовой болон Селендумын бурядай хүбүүн, мүнөө үшөө залуу машинист Надмитов хоёрой хоорондохи хани барисаае тэндэхи зон һайса мэдэхэ байна. Василий Тихонович Налетов өөрынгөө напарнигай хойноһоо анхаралтайгаар хинан хаража, заашье алдуу эндүү гаргаа һаань, тэрээниень заажа үгэдэг юм. Зүгөөр һайн байгаа һаань, магтажашье шадаха хүн.

Баһа мүнөө Улан-Удэ депогой эрхим машинистнуудай нэгэн Иван Васильевич Мягких гэгшые өөрынгөө эгээн түрүүшын багша ба хани нүхэрые Борис Надмитов мүн лэ һайшаалтайгаар дурсадаг юм. Тэрээнтэй сугтаа хэдэн жэл удаагаар ажаллажа, туһалагшаншье, машинистшье ябаһан юм.

Борис оройдоо арбан зургаа наһатайдаа деподо хүдэлмэрилхэеэ ерээ һэн. Энэ хадаа һуртэ 1941 оной намар байгаа бэлэй. Аханарынь фронтдо ошожо, дүүнэрынь тэдэнэй орондо үйлэдбэри дээрэ ажаллахаяа ерэдэг байба. Тэдэнэй дунда Борис Надмитовшье байлсаа һэн. Паровозно депогой механическа мастерскойдо хоёр жэл соо слесареэр хүдэлмэрилхэ зуураа локомотивуудые һэльбэн заһалсадаг байгаа. Теэд энэ залуу хүбүүн паровоз дээрэ хүдэлмэрилхэ гэһэн халуун хүсэлэнтэй байһан юм.

—Паровоздо заатагүй һууха!—гэжэ Надмитов шиидээд, тэрэнь үдэрэй һанаан, һүниин зүүдэн болоо бэлэй.

Тэрэнэй һанал хүсэлдэбэ. Залуу слесариие 1943 оной үбэл паровоздо кочегараар табиһан байгаа. Тиихэдээ арбан найма наһатай Борис паровозно бригадын гэшүүн боложо, паровозно будкада анха түрүүн ороходоо айхабтар урматай баяртай байгаа бэлэй.

Түрүүшын үедэ дадалгүй байһан дээрэһээ паровоз дээрэ ажаллахада амар бэрхэ байгаа һэн. Сонхын нээлтэтэй байхада локомотив руу һалхинай сүмэ үлеэхэдэ халуугаар амисхаалжа байһан топка хүнэй нюурые халуун галаар хайрадаг һэн. Теэд тэрэнь айдһатай бэшэ байгаа. Тэдэнэй машина һүни үдэр илгадгүй хүндэ ашаатай поезднуудые баруулжаашье, зүүлжээшье хүргэжэ байба.

Үбэл үнгэрбэ. Хагсуу һалхитай Забайкалиин хабаршье үнгэрөөд, халуун дулаан зунай саг ерэжэ, Борис Надмитовта яһала ехэ баяр ушаруулаа һэн. Борис машинистын туһалагша болоо.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо олон жэл үнгэрбэ. 1950 оной сентябрь һарын сэлмэг үдэр байгаа бэлэй. Тэрэ үдэрые Борис Надмитов бүхы наһаараа мартахагүй юм. Энэ үдэр паровозой машинист болоо һэн. Тиихэлээрээ поезднуудые өөрөө жолоодон ябадаг болобо гээшэ. Паровоз дээрэ гаража, баруун хажуугайнь сонхоор шагаахадаа, ашаа тээһэн вагонуудай ута гэгшын составай холбоотой байхыень хараба. Главна кондукторай жэмбүүр дуугаргахатай сасуу паровозшье гудок үгэжэ, нарин шангаар хуугайлба.

Гараараа хүрэхэтэй сасуу энэ томо машинын үгэ дууластайгаар ябадаг байһаниинь Надмитов ойлгожо, мэдэжэ ябаа һэн. Тиигээд айхабтар ехэ дүй дүршэлтэй болоһон хүн шэнгеэр поездоёо бата найдамтайгаар жолоодожо ябаба. Энэ рейс амгалан һайнаар үнгэрөө. Үдэшэ болохо багта Петровск-Забайкальский станци хүрэжэ, нэгэ бишыха амараад, һүниндөө хоёрдохи составые жолоодожо, һөөргөө Улан-Удэдээ бусажа ерээ.

Энэ рейс Надмитовта экзаменһаа дутуугүй байжа, тэрэниие эрхимээр барижа гараа һэн. Хүндэ ашаата түрүүшын составые мүн лэ иигэжэ сэдьхэлээ хүдэлгэн жолоодоһон байха юм.

Механик Надмитов Улан-Удын узелай эрхим машинистнуудай нэгэн гэжэ алдаршанхай. Поезд бүхэниие шахуу графигһаа гуша дүшэн минутаар түрүүн хүргэдэг байна. Замдаа арьбалһан минута бүхэн гээшэ абажа ябаһан ашаагаа саг болзор соонь хүргэхэ, вагонуудай рейсые хурдадхаха юм гэжэ тэрэ һайса мэдэнэ. Эдэ бүгэдэ хадаа гүрэндэ айхабтар ехэ удхашанартай байна бшуу.

Станцинууд дээрэ товарна составуудые һаатуулхагүйн тулада нэгэнтэбэшэ пассажирска поезднуудһаа түрүүлжэ ябаха ушартай болодог һэн. Замдаа ямаршье һаад болоо һаань, пассажирска поездые графигһаань оройтуулһан ушар гэжэ Надмитовта байгаагүй юм. Үнгэрэгшэ үбэлшье тиимэ ушар болоо һэн. Мысовая станци тээшэ курьерскэ поезд дүтэлжэ ябаа. Тиихэдэнь Надмитовай Улан-Удэ хүргэхэ гэһэн ашаатай составые Посольская станциһаа наашань табихагүй байшоо.

— Тэндэ курьерскэ поездые урдаа оруулаад, хойноһоонь ябана бэзэш,—гэжэ Надмитовта диспетчер хэлэһэн байгаа.

— Үгы даа, би курьерскэ поездһоо түрүүлжэ ябахаб, — гэжэ машинист шиидхээд, Посольская станци дээрэ ерэмсээрээ дежурнада гүйжэ ошоо.

Селекторэй диспетчерые намда дуудажа үгыт, — гэжэ гүйһанайгаа һүүлээр диспетчертэ хандажа, — нүхэр Шелак! Андрей Маркович! Намайе курьерскэ поездһоо түрүүн табиит. Бидэнэр тэрэниие һаатуулхагүйбди, — гэбэ.

— Ехээр лэ зүрхэлхэ гээ байнаш... Мүнөөмнай үбэл байна бшуу, тэрэниие мартажа болохогүй, — гэһэн харюу дуулдаба.

Тиихэдэнь Надмитов диспетчерэй найдалгүйгөөр дуугархыень ойлгобо.

— Һаатуулхагүйбди. Хүрэхэ сагтаа хүрэхэбди, — гээд бата найдамтайгаар лаблан мэдүүлбэ.

— Болоол даа... Шамда найданаб. Шамда ногоон үйлсэ нээгдэнэ,—гэһэн харюу хүлеэн ядан байжа дуулаба.

... Станциин һүүлшын фонарь һүниин харанхыда туһажа, прожектор поездын ябаха харгы дээгүүрнь хурса гэрэл сасаруулна. Саһатай сагаан тала байтараа тужа модон болоно. Хада үүлэнүүл нэгэ дүтэлжэ, нэгэ холо боложо арилна. Надмитовай поезд саһа бурьюулан түргэнөөр гүйнэ. Станцинууд хойно хойноһоо һубараад лэ гээгдэнэ. Хаа хаанагүй семафорой ногоон нюдэн анибхилан, улам саашаа ябахыень уряална. Борис Надмитов поездын ябадал дундуур паровозоо анхаралтайгаар ажаглан харана. Яба-ябаһаар Улан-Удэ станцида дүтэлжэ ерэхэдээ машинистын час тээшээ хараадхихадань, графигһаа дүшэн минута түрүүн ерэһэн байба.

— Иихэдээ курьерскэ поездые һаатуулангүй, һайн ябажа ерээбди, — гээд тэрэ өөрэһөөнь дутуугүй ехээр һанаашархажа байһан нүхэдтөө хандажа, баяртайгаар хэлэнэ.

Машинист-скоростник Борис Надмитовай практикада энэ мэтын ушарнууд яһала олон байдаг бэлэй. Тэрэ хадаа өөрынгөө нүхэдэй этигэл найдабариие дүүрэн харюулжа шадаха хүн юм. Улан-Удэ станциин паровознигууд энэ үбэл машинист Надмитовта үшөө нэгэ этигэл найдабари үзүүлһэн байна. Хүндэ ашаатай составуудые үгсүүр газарта жолоодон ябуулдаг дүй дүршэлөө дамжуулхынь тулада Зима станцида Борис Надмитовай паровозно бригадые эльгээһэн байгаа. Тэндэ ошоод байхадаа Зима станциин машинистнуудые иимэ практикада һургажа, хоёр һара соо хүдэлмэрилһэнэйнь ашаар тэрэ станци үбэлдөө ашаа шэрэхэ түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэдэг болоо һэн. Мүн эндэшье паровозно машинист Надмитов өөрынгөө коллективэй этигэл найдабариие харюулба.

Энэ үбэл, февраль һара соо, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын үедэ Улан-Удын түмэр замай узелай коллектив Борис Надмитовые Железнодорожно райсоведэй депутат болгожо һунгаһан байна.

Н. БАИРОВ.

Хүсэ хэрэглэлгын ба дайнай политикые хэлсээнүүдэй илахын тула нэгэдэхэ! нэгэдэхэ! үшөө дахин нэгэдэхэ!

Дэлхэйн залуушуулда залуушуулай Бүхэдэлхэйн III конгрессэй хандалга

БУХАРЕСТ, июлиин 31. (ТАСС). Дэлхэйн залуушуулда Бүхэдэлхэйн гурбадахи конгрессэй хандаһан хандалга залуушуулай конгрессэй түгэсхэлэй заседани дээрэ үсэгэлдэр абтаа гэжэ мэдээсэгдэһэн байгаа.

Хүбүүд, басагад!—гэжэ хандалга соонь хэлэгдэнэ. — Залуушуулай Бүхэдэлхэйн гурбадахи конгрессэй хүдэлмэридэ хабаадаһан 106 ороной залуушуулай организацинуудай ба залуушуулай түлөөлэгшэд таанарта хандана.

Демократическа Залуушуулай Бүхэдэлхэйн Федерациин уряалаар бидэнэр Бухарестдэ уулзаабди, манай үеын бүхы залуу үетэнэй һонирхожо байгаа проблемэнүүд тухай сүлөөтэ дискуссиин үедэ һаналаа мэдэлсээбди.

Хараа бодолой ба үзэл бодолой олон ондоо байбашье, бидэнэр залуушуулай элдэб олон организацинуудай түлөөлэгшэд байбашье, манай хүсэл эрмэлзэлгэ ба интересүүд нэгэн адли байна.

Бүхы национальностьнуудай, бүхы расануудай хүбүүд, басагадай залуу наһаниинь айн сошордолгоор, үглөөдэртэ этигэхэгүй ябадалаар бүү доройтог лэ гэжэ **бидэнэр бүгэдөөрөө хүсэнэбди;**

хүсэд хүрэхэ салин хүлһэ ба һайн ажабайдал хангахаар хүдэлмэритэй ба мэргэжэлтэй хүн бүхэнэй байхыень;

өөрынгөө шадабари ба оюун бэлигые хүгжөөжэ, хүн бүхэнэй һуралсахые ба амархые, өөрынгөө элүүр мэндэ болон шадал тамираа бэхижүүлхыень;

өөрынгөө гэр бүлэтэй болохо, амгалан ба жаргалтай ажаһууха бодото арга боломжо хүн бүхэндэ үгэхые;

өөрынгөө ороной социальна ба политическэ ажабайдалда хүн бүхэнэй хабаадаха эрхэтэй байхые хүсэнэбди.

Залуушуул! Манай һанал бодолой бэелүүлэгдэхын тула юу хэхэ ёһотойбибди?

Нэгэдэхэ! нэгэдэхэ! үшөө дахин нэгэдэхэ!

Бүхы оронуудай ба бүхы хүн зоной ахадүүгэй амгалан холбоо хадаа залуу үетэнэй эрилтэнүүдые болон һанал эрмэлзэлгые бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ асари ехэ хүсэн мүн.

Ёһотой һайнаар эб байгуулхын тула бэе бэеэ һайнаар мэдэхэ хэрэгтэй. Элдэб оронуудай залуушуулай культурна ба спортивна эгээн үргэн холбоо бэелүүлхын тула бүхы хүсэеэ зорюулхабди. Манине таһалан холодуулхын тула, эб найрамдалай дайсадай хэрэглэдэг бүхы һаадууд ба зүрилдөөнүүдые үгы хэхэбди.

Жаргал эдлэхэ эрхээ, баярлаха эрхээ хамгаалхын тула нэгэдэе, хорото хүсэнүүдэй зам хаахын тула нэгэдэе!

Дайн, яаралтайгаар зэбсэгжэлгэ, дулдыданги байдал хадаа залуушуулай эрхэнүүдые бэелүүлгэдэ аюул тохёолдуулна, тиихэ зуура прогресс тээшэ зориһон хүн түрэлтэнэй хүдэлөөн эдэ эрхэнүүдые бэелүүлхэ арга боломжые улам ехэ болгоно.

Дайн хадаа олон миллион залуу хүнүүдэй ами наһа хорлолго гээшэ, энэ хадаа һандаргагдаһан гэрнүүд; энэ хадаа үгы хэгдэһэн найдабаринууд гээшэ.

Яаралтайгаар зэбсэгжэлгэ—һургуулинуудай орондо линкорнууд, гэрнүүдэй орондо ниидэгшэ хэрэмүүд, энэ хадаа сэсэглэмэ полинуудай орондо сэрэгэй базануудай бетон гээшэ.

Дулдыданги байдал хадаа эхэ оронииешни дээрмэдэлгэ, энэ хадаа өөрынгөө орон дотор хариин хүнүүдэй богоолшолгодо байһан залуу хүнүүд гээшэ.

Хүбүүд, басагад!

Уласхоорондын арсалдаата асуудалнууд тушаа эбэй хэлсээ хэхын түлөө, арадуудай бэеэ даанхай байдалда эсэргүү мүнөө хэгдэжэ байгаа дайнуудые ба агрессивнэ ябуулгануудые зогсоохын түлөө Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй эхилһэн уласхоорондын кампанида өөһэдынгөө бүхы эршэ шадалые гаргажа хабаадахыетнай уряалнабди.

Хэлсээнүүдтэ һаад хэдэг хүнүүдые, харилсан ойлгосолго туйлалгые гэдэргэнь татадаг ба ухаан бодолой орондо пушка хэрэглэхые бододог хүнүүдые тиимэ лэ эрид шангаар элирүүлхэбди.

Дэлхэйн ямаршье хубида һуудаг, ямаршье расын, ехэ гү, али бага арад бүхэн өөрынгөө ажабайдалые өөрөө сүлөөтэйгөөр шэлэжэ олохо эрхэтэй байха ба бусад арадуудай сүлөөтэйгөөр шэлэжэ олоһон ажабайдалые тэрэ өөрөө хүндэлхэ ёһотой гэжэ эрихые бидэнэр шухалада тоолонобди. Уласхоорондын оршон байдалые сэбэрлэхэ, манай зүрхэнүүдтэ найдабари түрүүлхэ хэлсээнэй һанал бодол хадаа хүсэ хэрэглэлгын ба дайнай хара муухай һанал бодолые илаха ёһотой, бидэнэр бүхы хүсөөрөө энээн тээшээ эрмэлзэхэбди.

Бүхы дэлхэйн залуушуул Корейдэ эблэрэлгын баталагдаһан тухай угаа ехэ баяртайгаар мэдэжэ абаа. Энэ эблэрэлгэ хадаа арсалдаата бүхы асуудалнуудые амгалан аргаар, хэлсээнэй аргаар шиидхэжэ болохо юм гэжэ харуулна.

Эб найрамдалай һайн һайхан хэрэгтэ манай залуу хүсэнүүдые үгэхын тула нэгэдэе, хэлсээнүүдэй, харилсан ойлгосолгын ба эб найрамдалай түлөө арадуудай хүдэлөөндэ хабаадая!

Ахадүүнэр ба эгэшэ дүүнэр, хани нүхэд, энэ тэмсэлдэ таанадые уряалнабди!

Нэгэдэлээр дамжуулан эб найрамдал туйлая!

Эб найрамдалаар дамжуулан жаргал туйлая!

Дэлхэйн залуушуул, урагшаа!

Эб найрамдалай ба хани барисаанай түлөө, һаруул һайхан ерээдүйн түлөө!

Залуушуулай Бүхэдэлхэйн 3-дахи конгресс дээрэ

БУХАРЕСТ, июлиин 30. (ТАСС-эй тусхай корреспондент). ВФДМ-гэй Соведэй заседаниин һүүлээр конгрессэй түгэсхэлэй үдэшын заседани болобо. Демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин хүтэлбэрилхы органуудай шэнэ состав тэрээн дээрэ табигдаһан ба һайшаагдаһан байна. Түрүүлэгшээр Бруно Бернини (Итали), генеральна секретаряар—Жак Дени (Франци) һунгагдаба. Залуушуулай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгрессэй һүүлээр үнгэрһэн саг соо ВФДМ-гэй ажал-ябуулга, эб найрамдалай ба эрхэнүүдэйнгээ түлөө тэмсэлдэ залуушуулай зорилгонууд тухай резолюци нэгэн һаналаар һайшаагдаа.

Тэрэнэй һүүлээр дэлхэйн залуушуулда залуушуулай Бүхэдэлхэйн 3-дахи конгрессэй хандаһан хандалга абтаба.

Жак Дениин түгэсхэлэй үгэ хэлэһэнэй һүүлээр, залуушуулай Бүхэдэлхэйн 3-дахи конгресс хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Зал соо «Демократическа залуушуулай гимн» ханхинана. Өөһэдынгөө эрхэнүүдэй ба зол жаргалта ерээдүйн түлөө һайн һайхан тэмсэлдэ залуу үетэнэй нэгэдэлэй түлөө, эб найрамдалай ба хани барисаанай түлөө хашхаралдаанууд овацяар угтагдана.

Германиин Коммунистическэ партиин Центральна правлениин секретариадай мэдүүлгэ

БЕРЛИН, июлиин 28. (ТАСС). АДН агентство Корейдэ эблэрэлгын баталагдаһан тушаа Германиин Коммунистическэ партиин Центральна правлениин секретариадай мэдүүлгые Дюссельдорфһоо мүнөөдэр дамжуулба. Корейдэ эблэрэлгые баталалга хадаа корейскэ арадай ба Хитадай һайндуратанай ехэ илалта, бүхы дэлхэйн эб найрамдал хүсэгшэ бүхы хүнүүдэй ехэ илалта мүн гэжэ мэдүүлгэ соонь тэмдэглэгдэнэ.

Корейдэ эблэрэлгые баталалга хадаа немецкэ арадта ехэ удхашанартай юм гэжэ мэдүүлгэ соонь хэлэгдэнэ. Тэрэ хадаа германска асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхын түлөө хүдэлөөндэ хүсэтэ түлхисэ болохо байна.

Ниитэ германска һунгалтанууд тухай, ниитэ германска правительство байгуулха тухай ба Германитай эбэй договор баталуулха тухай ниитэ германска хэлсээ туйлаха ябадал бүхы немецүүдэй шухала эрилтэнь мүн гэжэ заагаад, КПГ-гэй Центральна правлениин секретариат иигэжэ мэдүүлнэ:

Ниитэ германска зүблөөн тухай Германска Демократическа Республикын правительствын дурадхал саашадаа харюугүй үлэхэ ёһогүй. Германиин Коммунистическэ партиин саг үргэлжэ дурадхаһан хэлсээнэй зам тон зүб байна гэжэ Корей немец бүхэниие һургана.

Маршал Ким Ир Сендэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын геройн нэрэзэргэ олгогдобо

ПХЕНЬЯН, июлиин 30. (ТАСС). Корейн Центральна телеграфна агентство маршал Ким Ир Сендэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын геройн нэрэзэргэ олгохо тухай арадай Верховно суглаанай президиумэй указые дамжуулба.

Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын арадай Верховно суглаанай президиум хадаа Эхэ оронойнгоо сүлөө ба бэеэ даанхай байдалай түлөө эсэгэ ороной сүлөөлэлгын үнэн зүб дайнда бүхы корейскэ арадые эмхидхэһэн ба хүтэлбэрилһэн, героическа корейскэ Арадай армиие сэсэн зүбөөр хүтэлбэрилэн, корейскэ арадай тохотомо илалта хангаһан — КНДР-гэй министрнүүдэй кабинедэй түрүүлэгшэ корейскэ Арадай армиин верховно командалагша маршал Ким Ир Сендэ гүрэнэй тугай нэгэдэхи шатын орден ба алтан одон медаль барюулгатайгаар Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын геройн нэрэзэргэ олгохо гэжэ тогтооно.

Генерал Пын Дэ-хуэйдэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын геройн нэрэзэргэ олгогдобо

ПХЕНЬЯН, июлиин 30. (ТАСС). Хитад арадай һайндуратанай командалагша генерал Пын Дэ-хуэйдэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын геройн нэрэзэргэ олгохо тухай КНДР-гэй арадай Верховно суглаанай президиумэй указые Корейн Центральна телеграфна агентство дамжуулба.

Американска интервентнүүдтэ эсэргүү корейскэ арадай эсэгэ ороной сүлөөлгын үнэн зүб дайнда американска агрессидэ эсэргүүсэхын ба Корейдэ туһаламжа үзүүлхын түлөө хүдэлөөнэй нангин туг үргэжэ, агууехэ хитад арад корейскэ фронтдо хитад арадай һайндуратанай частьнуудые эльгээгээ, тэдэнэр манай арадта өөһэдынгөө шуһаар туһалаа, тиин дайсанай добтолгые гэдэргэнь сохихо ба илалта туйлаха ябадалдань тэрээндэ туһалаа гэжэ указ соонь хэлэгдэнэ. Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын арадай Верховно суглаанай президиум эсэгэ ороноо сүлөөлгын дайн соо манай арадай илалта хангаха хэрэгтэ элитэ ехэ габьяатай байһанайнь түлөө хитад арадай һайндуратанай командалагша генерал Пын Дэ-хуэйдэ гүрэнэй тугай нэгэдэхи шатын орден ба алтан одон медаль барюулгатайгаар Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын геройн нэрэзэргэ олгохые тогтооно.

Вьетнамска арадай правительство сэрэгэй бүлэг пленэйхидые сүлөөлбэ

ШАНХАЙ, июлиин 31. (ТАСС). Майн 19-дэ вьетнамска арадай правительство президент Хо Ши Минэй түрэһэн ойтой дашарамдуулан, Хойто Вьетнамай сэрэгэй 3-дахи зонодо европейскэ ба африканска сэрэгэй 55 пленэйхидые сүлөөлөө гэжэ Вьетнамска информационно агентство мэдээсэнэ.

Австрида американска эзэмдэгшэ засагаархид дура зоргоороо аашална

ВЕНА, июлиин 30. (ТАСС). Венын американска сектортэхи США-гэй эзэмдэгшэ засагаархид хадаа Корейдэ даб дээрэхи эблэрэлгые баталалгада зорюулан, Австриин эб найрамдалай тала баригшадай соведэй орган «Эстеррейхише риденсцейтунг» газетын гаргаһан тусхай номерые хуряан абаба.

Австриин эб найрамдалай тала баригшадай совет мэдүүлгэ толилжо, американска эзэмдэгшэ засагаархидай дура зоргоороо аашалһан ябадалые буруушаана.

Де Гаспериин кабинедэй уналга тушаа

РИМ, июлиин 30. (ТАСС). Бүхы Итали дотор арадай ехэ митингнүүд боложо, тэдээндэ хабаадагшад де Гаспериин правительствын унаһан ябадалые һайшаана гэжэ «Унита» газетэ мэдээсэнэ.

Миланай ба Миланска провинциин олон зуугаад предприятинууд дээрэ хүдэлмэришэдэй суглаанууд болоо. Национальна нэгэдэлэй правительствые байгуулха эрилтэ табиһан резолюцинууд тэдэ суглаанууд дээрэ абтаба.

Корейдэхи эблэрэлгэ тушаа

ЛОНДОН, июлиин 30. (ТАСС). Рейтер агентствын корреспондент Сеулһаа иигэжэ дамжуулна:

Эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсээгээр хараалагдаһанай ёһоор, июлиин 30-да Нэгэдэмэл Нацануудай сэрэгүүдэй бүхы частьнууд нютагай сагаар 22 час хүрэтэр демилитаризованно зоноһоо сухариба.

Сухарилга инцидентгүйгөөр хэгдээ гэжэ штабай түлөөлэгшэ мэдүүлбэ.

ПЕКИН, июлиин 30. (ТАСС). Июлиин 29-дэ корейскэ фронтһоо Синьхуа агентствын корреспондентын эльгээһэн мэдээсэл соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

Корейскэ Арадай армиин ба хитад арадай һайндуратан демилитаризованно зоноһоо сухарижа эхилбэ.

Июлиин 28-да үглөөнэй 4 часһаа эхилээд, центральна фронт дээрэ Пукханган мүрэнһөө баруугаар, Кимсонһоо урдуур корейскэ ба хитадай транспортна частьнууд корейско-хитадай арадай сэрэгүүдэй түрүү позициһаа демилитаризованно зонын хойто хилын саанахи шэнэ позицида сэрэгэй хэрэгсэлнүүдые зөөжэ асарба. Энэ үедэ корейско-хитадай арадай сэрэгүүдэй дайшалхы зарим частьнууд демилитаризованно зоноһоо сухарижа эхилбэ.

ПЕКИН, июлиин 31. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондент Кэсонһоо иигэжэ дамжуулна:

Эблэрэлгэ тушаа сэрэгэй комиссиин гурбадахи заседани июлиин 30-да болобо. Энэ заседани дээрэ корейско-хитадай бүлэгэй толгойлогшо генерал-лейтенант Ли Сан Чо хадаа адаглан хараха нейтральна комиссида хабаадахын тула Польшоһоо ба Чехословакиһаа персоналай түрүүшын бүлэг Корейдэ ерээд, мүнөө Паньмыньчжонь ерэхэ замдаа ябажа байна гэжэ Нэгэдэмэл Нацануудай командованиин талада мэдээсэбэ. Польшын ба Чехословакиин түлөөлэгшэд Паньмыньчжоньдо адаглан хараха нейтральна комиссида хүдэлмэрилхэ Швециин ба Швейцариин түлөөлэгшэдтэй ойрын 2—3 үдэртэ уулзаха гэжэ хүлеэгдэнэ.

Корейско-хитадай тала хадаа нүүлгэгдэһэн гражданска хүнүүдые бусааха хэрэгтэ туһаламжа үзүүлхэ комитедэй гэшүүдээр полковник Ким Му Сик ба полковник Пак Льон Паль гэгшэдые томилбо гэжэ генерал Ли Сан Чо Нэгэдэмэл Нацануудай командованиин талада тэрэшэлэн мэдээсэбэ. Нэгэдэмэл Нацануудай командованиин тала хадаа энэ комитедтэ өөрынгөө гэшүүдые томилхоор бэлэн байһан тухайгаа мэдүүлбэ. Эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсээнэй ёһоор, нүүлгэгдэһэн гражданска хүнүүдые бусааха хэрэгтэ туһаламжа үзүүлхэ комитет дайнай үедэ нүүлгэгдэһэн гражданска хүнүүдые нютагтань бусааха хэрэгтэ туһаламжа үзүүлхын түлөө харюусалгые эблэрэлгэ тушаа сэрэгэй комиссиин адаглан харалга ба хүтэлбэри доро дааха байна.

Комиссиин мүнөөдэрэй заседани дээрэ генерал-лейтенант Ли Сан Чо эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсээе Нэгэдэмэл Нацануудай командованиин сэрэгэй самолёдой эбдэһэн тушаа Нэгэдэмэл Нацануудай командованиин талын анхарал хандуулба, ушарынь тус самолёт Унсань ба Ганмубон районуудта корейско-хитадай талын байһан газар дээгүүр ниидэжэ үнгэрһэн байна. Энэ заседани дээрэ хоёр талын бүлэгүүдэй толгойлогшонор хадаа адаглан хараха хамтын бүлэгүүд зорилгонуудаа яажа дүүргэхэб гэһэн тодорхой асуудалнуудаар хоёр талын штабной офицернүүдэй хоорондо туйлагдаһан хэлсээе һайшааба. Адаглан хараха хамтын бүхы 10 бүлэгүүд июлиин 30-да өөһэдынгөө уялгануудые дүүргэжэ эхилбэ.

Сэрэгэй пленэйхидые репатриацилга тухай Синьхуа агентствын мэдээсэл

ПЕКИН, июлиин 30. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондент июлиин 29-дэ Кэсонһоо иигэжэ мэдээсэнэ:

Сэрэгэй пленэйхидые репатриацилха талаар июлиин 28-да байгуулагдаһан комитет хоёр заседани хэбэ.

Хэлсээнэй ёһоор, Паньмыньчжонь хадаа хоёр талын сэрэгэй пленэйхидые дамжуулан үгэхэ ба тушаан абаха газар болгогдобо, сэрэгэй пленэйхидые репатриацилга августын 5-да эхилхэ ёһотой юм. Даб дээрэ американска тала хадаа корейско-хитадай талын 2760 пленэйхидые (үбшэн ба шархатаһан сэрэгэй 360 пленэйхидые оруулалсаад) үдэр бүри репатриировалха ба дамжуулан үгэхэ, үбшэн ба шархатаһан сэрэгэй пленэйхидые репатриацилгын ба дамжуулан үгэлгын дүүрэхэдэ—2400 пленэйхидые үдэр бүри дамжуулан үгэхэ байна. Корейско-хитадай тала американска талын сэрэгэй 400 пленэйхидые үдэр бүри репатриировалха ба дамжуулан үгэхэ юм.

Репатриировалагдаха ба корейско-хитадай талада дамжуулан үгтэхэ сэрэгэй пленэйхидэй ниитэ соо 12.763 хүн болоно. Американска тала хадаа репатриировалагдаха ба корейско-хитадай талада дамжуулан үгтэхэ сэрэгэй пленэйхидэй ниитэ тоо тухай тодорхой мэдээнүүдые үшөө табяагүй. Американска командованиин 1953 оной майн 27-ной бэшэг соо хэлэгдэһэн мэдээнүүдэй ёһоор, американецуудта байгаа сэхэ репатриировалагдаха корейско-хитадай талын сэрэгэй пленэйхидэй тоо ниитэ дээрээ 76 мянган хүн болоно. Гэбэшье, хожомоо американска тала энэ тоое 74 мянган хүн хүрэтэр багадхаба. Американецууд сэрэгэй пленэйхидэй ниитэ тоое 2 мянган хүнөөр хорооһоной шалтагаанууд тушаа ямаршье харюу мүнөө хүрэтэр үгөөгүй. Лисынмановска бүлэгэй «сүлөөлһэн» сэрэгэй хэды пленэйхид сэрэгэй пленэйхидэй лагерьнуудта бусаагдааб гэһэн асуудалда американска тала тэрэшэлэн харюусаагүй.

Талануудай хоорондо туйлагдаһан хэлсээнэй ёһоор, американецуудай мэдэлдэ байгаа сэхэ бусаагдахагүй сэрэгэй пленэйхид демилитаризованно зонын урда захада асарагдаха байна. Нютагтаа сэхэ бусаагдахагүй сэрэгэй пленэйхидэй лагерьнуудта харуулшад, инструкторнууд, оршуулагшад гэхэ мэтын тушаалнуудые эзэлэн үлэхэ, мүн эдэ сэрэгэй пленэйхидтэй хамта демилитаризованно зонодо ошохо ябадал лисынмановецуудай ба чанкайшистнуудай нюуса ямаршье агентнуудта зүбшөөгдэхэ ёһогүй гэжэ эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсээнүүдтэ хабаадагша корейско-хитадай талын делегат июлиин 22-то мэдүүлһэн байгаа. Корейско-хитадай тала энэ мэдүүлгэдэ нүгөө талын анхарал хандуулба. Энэ асуудалые һаадгүйгөөр шиидхэлгэ мүнөө американска талаһаа дулдыдаха байна.

Мүнөө корейско-хитадай тала хадаа сэрэгэй пленэйхидые репатриацилха ба тушаан абаха ябадалда үргэнөөр бэлэдхэнэ. Паньмыньчжоньдо, Кэсондо ба тодорхойлогдоһон бусад газарнуудта барилгын ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ байна.

„Эб найрамдалай түлөө американецуудай поход" гэжэ организаци Эйзенхауэртэ бэшэг эльгээбэ

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 30. (ТАСС). «Эб найрамдалай түлөө американецуудай поход» гэжэ организаци президент Эйзенхауэртэ бэшэг эльгээбэ, тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. «Гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудта хүсэ хэрэглэхэ методые хэлсээнэй методэй илаһан ябадал мүн гэжэ бидэнэр Корейдэхи эблэрэлгые амаршалнабди». Эблэрэлгэ хадаа асуудалнуудые хэлсээнэй аргаар эбэй ёһоор шиидхэжэ болохо юм гэжэ тодорхойгоор гэршэлнэ. Мүнөө үедэ бидэнэр хүйтэн дайе зогсоохо зорилгоор хэлсээ хэжэ, эбэй ёһоор шиидхэлгэ туйлахыетнай уряалнабди. Американска ба бусад арадуудай амгалан эрилтэнүүдые хангалгада ороной ресурснуудые шэглүүлхын тула дары хэмжээнүүдые абахыетнай уряалнабди.

„Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай һайндэр"

ВЕНА, июлиин 29. (ТАСС). Радиогоор үгэ хэлэһэн эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүн профессор Брандвейнер Корейдэхи эблэрэлгэ хадаа бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай һайндэр мүн тэжэ мэдүүлбэ. Бүхы оронуудай олонхи хүнүүд хадаа дэлхэйе шэнэ дайнда оруулхаяа байһан конфликтые шиидхэһэнэй тэмдэг мүн гэжэ эблэрэлгые амаршална.

Ц. С. Сампиловые хүдөөлүүлгэ

Үсэгэлдэр Улан-Удын ажалш... ССР Союзай Верховно Соведэй д... путат, РСФСР-эй искусствонууд... габьяата ажал-ябуулагша, Буря... Монголой республикын арада... уранзурааша Цыренжап Сампил... вич Сампиловые һүүлшынь зам... үдэшэбэ.

Наһа барагшын бэетэй хуурс... үдэрэй 12 часһаа эхилээд Ура... зураашадай байшан дотор табигд... ба. Партиин Бурят-Монголой об... ластной комитедэй гэшүүд, ре... публикын правительствын гэшүү... уранзохёолшод, научна хүдэлмэр... лэгшэд, предприятинуудай стахан... вецууд хүндэтэ харуулда зогсоб... Гайхамшагта хүнтэй ба оюун б... лигтэ уранзураашатай хахасахы... тулада Бурят-Монголой столицы... ажалшад ерэбэ.

Партиин Бурят-Монголой об... ластной комитедһээ, Бурят-Монг... лой республикын Министрнүүд... Соведһээ, Бурят-Монголой АСС... эй Верховно Соведһээ, ажалшад... депутадуудай Улан-Удын городско... Соведһээ, партиин районно комит... дүүд ба Улан-Удэ городой ажа... шадай депутадуудай районно С... ведүүдһээ, Бурят-Монголой Сове... скэ уранзохёолшодой союзһаа, С... ветскэ уранзураашадай союзһа... Советскэ композиторнуудай сою... һаа, культурын научно-шэнжэлэ... гын институдһаа, республикын ст... лицын бусад организацинууд б... предприятинуудһаа веногууд хуу... сагай дэргэдэ табигдаа.

Үдэрэй табан часта бэеынь х... дөөлүүлхэеэ гаргаба. Хүдөөлүүлгы... процесси аргааханаар урагшаа яб... на. Цыренжап Сампилович Самп... ловай шагнагдаһан орденууд ба м... дальнуудые хуурсагай үмэнэ бар... жа ябаба.

Кладбищи дээрэ хүдөөлүүлгы... урда тээ шаналал-гашуудалай м... тинг болобо. Бурят-Монголой ре... публикын Министрнүүдэй Совед... түрүүлэгшын орлогшо Л. П. Саб... ров митинг нээбэ. Бурят-Монгол... Республикын арадай уранзураа... Г. Е. Павлов, уранзохёолшо Цэд... Галсанов гэгшэд митинг дээ... үгэ хэлэбэ.

Һонин аяншалга

Манай республикын городууд... ба хүдөө нютагуудай 20 багшан... Түнхэнэй «Аршан» курорт хүр... хөөр һаяхан аяншалгада гараб... Тэдэнэр харгыдаа Түнхэнэй айм... гай олохон колхозуудаар ябаж... уранһайханай концертнүүдые ... руулха, нютагай гербаринууд... суглуулха юм. Энэ аяншалга ила... гаяа биологиин багшанарта уга... ехэ удхашанартай ба һонирхолто... байха юм. Тэдэнэр «Аршана... минеральна уһа һонирхохо, Саяна... үндэр уулануудай эрид байсану... даар ябаха юм.

В. Березкин.

Шатараар БМАССР-эй 19-дэ... чемпионат

Шатараар республикын түр... һуури эзэлхын түлөө боложо ба... гаа мүрысөөн ехэ һонирхолтойго... үнгэржэ байна.

Дүрбэдэхи уулзалгада Игумн... Черноскутов, Цыденов, Ежов, Ж... томирский Горячих, Мункоев Па... лов гэгшэдэй дүрбэн парти тэнсэ... гээр дүүрэбэ. Мүн энэ уулзалга... Сумкин Вайнталиие, Уланов Гуме... ные, Мельников Тоглоевые, Миха... лов Макальскиие шүүһэн байна.

Табадахи уулзалгада үсэд шан... тулалдаанай удаа Павлов Игумно... Житомирский Мельников гэгш... тэнсээ. Теэд эсэргүү добтолго хэ... Мункоев Михайловые, Макальск... Горячих гэгшые, Могордоев Гуме... ные, Вайнталь Улановые, Сумк... Ежовые, Цыденов Черноскутов... шүүбэд.

Зургаадахи уулзалгада Цыдено... Сумкин, Ежов, Могордоев, Тоглое... Соболев, Макальский, Горячих ... Павлов гэгшэд наадаһан партину... даа шүүһэн байна.

Зургаадахи уулзалгын дүнгүүд... ёһоор шатараар мастерай кандид... Сумкин абажа боломоор 5 очкоһ... 5-ые абаад, түрүү һуурида ябан... Цыденов — 5, Павлов — 4, Мого... доев, Горячих, Черноскутов гэгш... 3,5 очкотой болоод байнад.

А. Игумнов.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИПОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора — 7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства— 10-17, пропаганды и переводов—6-84, культуры и быта, промышленности— 4-52, мест. информации и писем—11-05. Для междугородных переговоров—

Н—00592.

Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР.